

ՐԱՏՆԻԻՄԱ

ՏԻՆԻ, ԱԽԼԱԳԻ, ՖԵՆՆԻ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻ

ՀԱՅԹԱԼԸԳ ՂԱԶԷԹԱ

ՃԻԼՏ 4

ԻՍԹԱՆՊՕԼ, ԱՊՐԻԼ 10, 1914.

Ն՞ 15

ՄԻՒՆՏԵՐԻՃԱԹ

ՊԷՆՏ Ի ՄԱՌԱՌԻՍԼԱՐ

Իննի վե Սաղիս Յ. Գ. Գ. 345

Տիև վե իննես Ա. Ս. ՆԱԳԱՇԵԱՆ 347

ԱՀՎԱԼ Ը ՀԱԶԸՐԷ

Ինթիսայ մեսիսի վե Դաշնակցութիւն 349

Հօւ՛ Բուլ վե Ինկիլթերասա պիւհրան 351

Մր. Լօյճ Ճօրձ 352

Ֆրանսուսա Բօշէք մեսիսի 353

ՄՈՒԽԱՊԷՐԱԹ

Պիր սենեկ զարփնեսա ներ պրընեսան

Նըզարըլան սերիք ՏՕԳ. Ա. ՃԷՊԷՃԵԱՆ 354

Միգրօպլար վե իշիերի ՏՕԳ. Տ. ԵԱԶԸՃԵԱՆ 356

Պիր զաշ սեօզ վե արիզէ ԿԱՐՕ ԳՕՃԱԵԱՆ ԷՃ. 359

ՏԻՆԻ

Քիլիսեղերիւնիզին իշի ֆիւհի՞ն սիր ՎԵՐ. ՄԻՊԱՐ ՄՆՁԵՐԵԱՆ 360

Հեր կիւնֆի Էսֆի իշ Հ. Ա. ՊՐԻՃԱԵՆ 361

ՄԻՒԹԷՆԷՎԼԻ

Այնթապ Փրօ. Էյթաւիսանեսի Յ, Յ. ՊԵՐԷՃԻՔԼԵԱՆ ԷՃ. 362

Յովնաննես Էփ. Շաւնէան Յ. Գ. Գ. 362

Տօգթօր Նազգաշեան Էփ. յէ ՏՕԳ. ԻՍԱԱԿ Մ. ՓԱՎԼԻՏԻՍ 364

ՀԱՅԹԱ. ԽԱՊԷՐԼԷՐԻ 364

ՆՈՒՍԵԷՍԻ 1 Ղ.Ր.Շ.

ՔԷՇԻՇԵԱՆ ՄԱԹՊԱԱՍԸ

ԻՍԹԱՆՊՕԼ

«رهما» ارمنى الحروف تركجه هفتلى غزته در . صاحب امتياز و مدير مسئولى او حانس كيرقوريان

ՐԱՀՆՈՒՄԱ

ՀԱՅԹԱԼԵԳ ՂԱԶԷԹԱ

Սահիպ ի ինքիյազ

Միւսիր ի մեսուլ

ՎԵՐ. ՅՈՎՀ. Գ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

Պայպ Հաուս, Տերխաւսեք

THE RAHNUMA

A weekly Armeno-Turkish Paper

Editor Rev. H. K. Krikorian

Bible House

Constantinople

Turkey

Ե Է Բ Ա Ի Թ

Սենկվի ապօնե պեհյի	40	Ղոռշ
Ամերիգա իյիւն	2	Տօլար
Ինկիլթերա իյիւն	8	Շիլին
Մեմլիքի էսիրե իյիւն	10	Մրանի
Պենեքի 40 Փարս		
Իլանլար, մուլաֆըզ ֆիյարլա		

TERMS

An. Subscrip.	Pes.	40
U. S. A.	\$	2
England	Shils.	8
Other countries	Frs.	10
—o—		
Single Copy 40 Paras		
—o—		
Advertising rates on application		

ԱՐԵՒԵԼՐԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑ, ՊՐՈՒՍԱ

Ն. Փ. Եագուպեան էֆ. 48³/₄, Պ. Գ. Գրիգորեան էֆ. 48³/₄, Ս. Գ. Գրիգորեան էֆ. 48³/₄, Տիկ. Մ. Պ. Մարտիկեան 40 վէ Տիկ. Լ. Զ. Ե. Լաքօֆ 30, Տիկ. Մ. Պարտիզպանեան Թրօյ 236, Տիկ. Շ. Մ. Մարգարեան Լօղ Անճէլէս, 290, Մ. Տաղվէրանեան էֆ. Կարս 368, ռապէս. Զոքահան Եղրք. Գարէգալէ 5 ռուպլի, Ղ. Տէր Խաչատուրեանց եւ Հ. Ղոյթուխեանց էֆ. 2ական, 1ական ռուպլի Տիկ. Ե. Զալթինեանց, Հ. Սողոմոնեանց, Հ. Զաքարեանց Բաչաչեանց եւ Մօքալեանց, Գ. Շէյխեանց, Ս. Կարապետեան, Ղոնտախեանց Եղրք., Մ. Ղոնտախեանց, Ս. Պետրոսեանց, Յ. Յովհաննէանեանց, Տ. Մկրտումեան, Զ. Քէօսապաղեանց, Եղրք. Ամալեանց, Մ. Միքայէլեանց, Ա. Գաբրիէլեան, 50 կօպէկ, Ա. Ետիկեանց, Մ. Մէլիքստեփանեան, Վեր. Ս. Լեւոնեանց. աղա Յովակիմեան 2, 1ական Ս. Մաղէլեանց, Ն. Յովակիմեանց, Յ. Քալալեանց, Ե. Տէր Մինասեանց, Տ. Բարսեղով եւ Եղրք. Ելքանլեանց, Գ. Իզմիրլեան էֆ. 10, Տիկ. Ա. Փարապաղեան Պարտիզակ 20, Կ Ասթարճեան էֆ. Ֆիլիպէ 238, մանրամասնութիւնք ուրիշ անգամ, քանզի անոռնները անորոշ են զրուած: Տիկ. Շամսանճեան Գառքէօյ 54, Վեր. Մ. Պ. Տամպուրճեան Թէհրան 1,296, սապէս, Վեր.

Յ. Գ. Նահապետեանց 250 դրան, Մննդեան առթիւ սարգուած հանդէսէ 120, Օրց. 75, Կիրաւնօրեայ դպրոցի հանդէսէ 25, «Իրան Բեթէլ» վարժարանի 6րդ դասի օրիորդներէն 24, Տէր եւ Տիկ. Ա. Յ. Թոռնեանց 20, Տէր եւ Տիկ. Մ. Մ. Գէորգեան 10, Տիկ. Ս. Գրիգորեան 10, Տէր եւ Տիկ. Ապրահամեանց, 10, Օրփառքունի Գէորգեանց 10, Տօղ. Յ. Փիթըր 10, Տիկ. Վ. Յարութիւնեան 10, Տէր եւ Տիկ. Լ. Մասուեանց 10, Օրք. Բժշկեանց 7¹/₂, Տէր եւ Տիկ. Աղա Սէթ Նէրսէսեանց 5, Հ. Պետրոսեան 4, Ա. Տէր Յովհաննէսեան 4, Գ. Նէրսէսեանց 5, Օր. Պէրճունի Յակոբեանց 2¹/₂, Հ. Րուպինոնեանց 2, Տիկ. Հ. Մարտիրոսեան Նիւ Պրիթէյն 123. Տիկեանց Որբանոցի նուէրներն. Օր. Մ. Պաղտատարեանի ձեռք Կլասիօէ 60, Տիկ. Սիմօնեան 20, Ս. Ստեփանեան էֆ. Գաստէմունի 56, Գ. Մարտիրոսեան էֆ. Ուրֆա 14, Վ. Տէր Յարութիւնեան էֆ. Գարազալ 216, Հ. Հաւկիթեան էֆ. Լանքասթըր 145, Հաճի. Հ. Սէրայտարեան էֆ. Գուրտպէլէն 30 եւ Տիկ. 30, Տէր եւ Տիկ. Գ. Մաղեան մէկ ոչխար, Փրօֆ. Ա. Կիւլպէնկեան Զմիւռնիա 108 եւ հինգ հատ Տղայոց Աւեսաքեր մէկ տարուան համար, Տէր եւ Տիկ. Տ. Սուրեան 5 քաշ շաքարեղէն իրենց որդւոյն նշանախօսութեանը առթիւ:

Գ. ՊԱՂՏԱՍՍՐԵԱՆ

ՐԱՏՆԻԻՄԱ

ՏԻՆԻ, ՍԽԼԱԳԻ, ՖԵՆՆԻ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻ

ՀԱՅԹԱԼԸԳ ՂԱԶԷԹԱ

ՃԻԼՏ 4

ԻՍԹԱՆԳՈԼ, ԱՊՐԻԼ 10, 1914.

Ն⁰ 15

ՊԵՆՏԻ ՄԱԽՄՈՒՍԼԱՐ

ԻՆՃԻԼ ՎԷ ՍԱԼԻՊ

»

Յիսուս Մէսիս մագաժընտա մէլէքիւթ Ուլ-
լահը Վէ իրատէթ Ուլլահը թէպչիր էյլէտի :

Մէլէքիւթ Ուլլահըն մանասընը պունտան
ապաէմքի պէնտիմիդտէ իզահ էյլէտիք : Լաքին
պու Մէլէքիւթ Ուլլահըն տիւթուր վէ գա-
նունը, մէճէլէ վէ շէրիաթը նէ տիր : Պու
Մէլէքիւթիւն Մէլիյինին քէնտի թէպաառընա
տաիր իրատէթի նէ տիր :

«Մէլէքիւթ» վէ «Շէրիաթ» աէտի՞ք մի
ֆիքրիմիդէ պիր «Քիթապ» կէլիյոր : Մէլէքիւթ
Ուլլահ աէտիյիմիդտէ ատէմլէր տէրնալ պու մէ-
լէքիւթիւն Մէլիյի ոլան Ալլահ թարաֆընտան
վէրիմիշ պիր շէրիաթ քիթապը պէքլէյորլար,
պիր քիթապ քի քէնտիլէրէ նէ եափաճազա-
րընա վէ նաըլ եափաճազլարընա տաիր պիր
թազըմ էմրլէր վէ շէրիաթ վէրսին : Պու տիւն-
եա աա հէր պիր մէլէքիւթիւն քէնտինճէ պիր
մէճէլէսի պուլունույորսա Ալլահ Մէլէքիւթիւ-
նիւն տէ քէնտինճէ նի՛չիւն պիր մէճէլէսի :
պիր միւլնէմ քիթապը պուլունմասըն :

Լաքին Յիսուս պէոյլէ պիր շէրիաթ քիթա-
պը վէրմէտի, վէրմէտիյինին տէ սէպէպի վար
իտի : Պիր մէլիք տաիմա վէ հէր եէրաէ թէ-
պաապընը եանընտա պուլունմատըլը իյիւն
քէնտի իրատէթինի գալէմէ ալըպ անը մէմէ-
քէթին հէր թարաֆընա կէստէրիի վէ օ թահ-
րիաթա կէօրէ մուամէլէ էթմէլէրինի թալէպ
էաէր : Լաքին Մէլէքիւթ Ուլլահըն մէլիյի ոլան

Ալլահ հէր եէրաէ հէր քէսէ եազըն իսէ, վէ
հէր քէսէ սէոյլէր վէ հէր քէս քէնտինի տին-
լէյէպիլիի իսէ, օ զէման մուհարրէր պիր մէ-
ճէլլէյէ լուզում գալմալ :

Պունտան մատա մուհարրէր պիր շէրիաթ
տաիմա անը գալէմէ ալան քիթիպին վէ ա-
նըն իյիւն դուլլանըլան լիսանըն վէ անը տին-
լէյիպ օգույան գալմըն էֆքեարը հուուուաը իլէ
մահաուա ոլուր : Մէս. Մուսալի շէրիաթը՝ Մու-
սա գապուլ էտիպ Իպրանիճէ լիսանտա թահրի
էթտիյի իյիւն Մուսանըն գապիլիյէթ վէ մա-
լիւմաթը վէ Իպրանիճէնին թապիրաթ վէ իս-
թիլլահաթը իլէ մուգայյէտ ոլաճապ ալըր : Քէ-
զա տիկէր քիթապլար :

Յիսուս իսէ վազ էթտիյի Մէլէքիւթիւն մէլի-
յի Ալլահ ոլուպ, պու մէլիքին հէր աաէմէ եա-
զըն ոլաուզումըն վէ անը փէտէր թէսմիյէ էաէ-
րէք անըն քէնտի թէպաառըն սէվէր վէ անլէր
թարաֆընտան սէվիլմէք իսթէր իտիյինի խապէր
վէրտի : Յիսուսըն վազլարընաա վէ իսթիմալ
էթտիյի թէմսիլլէրտէ Ալլահ՝ աաէմլէրալն ու-
զապ պիր ճէպպար կիպի տէյիլ, աաէմլէրի սէ-
վէն վէ էն էանա կիւնահքեարը պիլէ արա-
լըպ խէլաս էթմէք իսթէյէն մէրնամէթլի պիր
Փէտէր տէյու թէրսիմ վէ թարիֆ էտիլի
տիր : Իմտի տէմէք ոլուր քի աաէմլէրի Փէթն
պէ ֆէրա արայըպ խէլաս էաէն վէ հէր պիր
ֆէրաին քէնտինէ բուհ վէ հազիգաթլա սէճտէ
էթմէսինի թալէպ էաէն պիր մէլիք հէր ասր-
տա վէ հէր եէրաէ աաէմլէրէ քէնտի իրատէ-
թինի պէյան էթմէյէ հազըր վէ գաաիր տիր :
Իշթէ Յիսուս պու սէպէպալէն պիր շէրիաթ քի-
թապը վէրմէմիշ տիր :

Պաշտօն պիր սէպէպ տահա վար տըր :

Պիր չօծուղը , պիր կէնճի եախօս պալիզ պիր առէմի խաարէ էթմէնին էն էմին թարիզի անա պիր քիթապ եա մէճէլլէ եախօս գազանին քիթապը վէրմէք տէյիլ , անճադ անա պիր թաղըմ փրինափիլէր վէ էսապար վէրմէք տիր , պազիսինի առէմ քէնսփի ազլընը գուլլանարադ քէչֆ էտէր : Պու կիւն կէրէք սանաթ կէրէք մէքեաթիս պաիրէսինաէ ուսուլ պու տըր : Իմաի Մէլէքիւթ Ուլլահա պիր քիթապ մէյտանա գոյուպ տա օնու հէր ասրա վէ հէր իզլիմէ թաթպըզ էթմէք իշիւն պիր թաղըմ միւֆէսսիրլէր վէ պիր սիւրիւ թէֆսիր քիթապլարը գուլլանմաստան իսէ , պաղը էսապար վէրիլէպիլսէ վէ առէմ հէր եէրաէ հաղրի վէ նաղըր օլան քէնաի մէլիլ իլէ սօղրուտան օ էսասլարա կէօրէ միւլազաթ էթսէ , չիւպհէ եօգ քի պու տահա միւլքէմմէլ պիր թէրթիպ օլուր :

Իշթէ Յիսուսըն մէսլէյի աէ թամմ պու տըր : Յիսուս խափա էյլէտի քի Ալլահըն առտէմլէրէ գարչը թաղըսըղը հիսս հիսս մուհապպէթ տիր , անլէրի սէվէր , վէ անլէրի կիւնահաան խէլաս էթմէք վէ իրատէթիւնի անլէրէ պէյան էթմէք իշիւն անլէրէ եաղըն տըր : Վէ անլէրսէն մաթլուպը պու տըր քի քէնափիլէր աէ Ալլահըն սէվիպ , առտէմլէրի աէ աշնի մուհապպէթլէ սէվսինլէր : Շու հալտէ Մէլէքիւթ Ուլլահըն շէրիաթը մուհապպէթ տիր : Տիկէր ճիւմլէ գազախտին , էվամիր վէ նէվահիլին էսասը տա մուհապպէթ տիր :

Իշթէ Յիսուսըն Ինճիլի եանի եէհուտիլէրէ վէ անլէր իլէ պէրապէր պիւթիւն տիւնեայա վէրտիլի միւլթաէ պու իտի :

Լաքին Յիսուս պու Ինճիլի սալթ լիսանէն թէպչիր էթմէտի , պուըն քէնաի հայաթընտա պիլֆիլ իպրազ վէ իսպաթ էյլէտի : Անրն նազարընտա Ալլահ փէտէր , եանի մուհապպէթ մէնպար իտի : Քէնափիլին հայաթը պաղը գաիտէլէրէ վէ Մուսավի շէրիաթա կէօրէ եաշամադ տէյիլ , անճադ Ալլահա վէ առտէմլէրէ գարչը մուհապպէթ իզհարընտան իպարէթ իտի : Անըն իշի պիլարէ վէ կիւնահափար ինսանլարա թէնէզլիլ էտիպ անլէրի մուհապպէթլէ ելւքսէլթմէք վէ խէլաս էթմէք իտի : Վէլհասըլ Յիսուս կէրէք քէլամը , կէրէք հայաթը իլէ Մէսիհ օլուղընը իլան էյլէտի վէ պու վէրտիլի միւլթաէնին եանի Ինճիլին կէրէք եէհուտիլէր վէ կէրէք պիւթիւն տիւնեա իշիւն քեաֆի խէլաս մէնպար օլուղընը իտաիա էյլէտի :

Պու տէտիլքլէրիմիլին թամմ հապիգաթ օլուղընը թարիլի տէլիլէրլէ իսպաթ էտէպիլիլիլ : Հիչ տէյիլ իսէ Յիսուսը Մէսիհ թանրան Քրիսթիանլար վէ Միւսլիմանլար պու խափալարըն սահիհ օլուղընը գապուլ էտէրլէր :

Վէ շիմաի խաթըրլարա իւլ սիւալ կէլիլ քի , պուընլարա գանաաթպախշ ճէվապլար վէրիլմէլի տիր :

1. Պու Ինճիլ իլք եա սօնրաքի ասրլարտա թահրիֆ եա թաղիլի էալիմի՞ն մի տիր :

2. Պու Ինճիլ Մէլէքիւթ Ուլլահ վէ իրատէթ Ուլլահ մէսէլէսինի գաթի վէ գանաաթպախշ պիր սուրէթտէ հալ ու թէսվիյէ էտէպիլիլ մի :

3. Սալիս ի շէրիֆ թալիմինին պու Ինճիլէ ալազասըն նէ՞նի :

Էվլէլա , Պու Ինճիլ քահրիֆ եա քաղիիլի հիլիլի՞ն մի հիլ , սիւալընը էլէ ալալըմ :

«Ինճիլ վէ Սալիպիլին մուհարրիլի՞ տէօրթ Ինճիլէր մուհարրիլէրինին վէ Պօղոս բէսուլտան պալլսյարադ , Քրիսթիանլարըն՝ Մէսիհին Ինճիլին թահրիֆ վէ թաղիլի էթմիլ խաթլէրինի խափա էտիյօր : Վէ պիւթիւն իսլամ ալէմինաէ ճարի օլան ֆիքր պու տըր քի , Մէսիհին վէրտիլի Ինճիլի Քրիսթիանլար թահրիֆ վէ թաղիլի էտիպ անըն եէրինէ պաշգա պիր քիթապ գօյմուշ տըրլար : Պու ֆիքր սօղրու՞մը տըր :

Աճայիպ տէյիլ մի տիր քի Ապտիւլ Ահէտ Տալուա էֆ . Մէլէքիւթ Ուլլահ վէ տինին բուհանի պիր մէսէլէ օլուպ մէլէքիւթիւն գաիտէսինին մուհապպէթ օլուղընը վէ ալ Մէսիհին թէպչիր էթմիլի միւլթաէ եանի Ինճիլին հադիգաթլէն նէ՞տէն իպարէթ օլուղընը էլիմիլտէ պուլուան skorp Ինճիլիթսէն իսթիսրաճ էտիյօր : Պաղընը , տաղաաքի վազտան վէ Ինճիլէրին սաիր զըթալարընտան օ նէ՞ իսթիլիաճ էտիյօր , «Կիթ , Ալլահըն գուլու կիթ , պիւթիւն արղուլարընը , ինթիյաճլարընը Ալլահընա , եալընըդ անա արղ էլլէ . . . , սէնին Ալլահըն սէնտէն եալընըդ իման վէ իպատէթ ի հադիգիլէ իսթէր . . . , մէրասիմ ի մութանիթանա ի տինիլէ իսթէյէն Ալլահ տէյիլ տիր . . . , պաղընը թարաֆը դայիպտէն միւնատի օլան իյսա նէ՞ տէյօր , Անուս սեհ սուա կըսիլինսէ խալիլիթսէն կիր . . . : Մէլէքիւթ Ուլլահա տալիլ օլմադ վէ իշինտէ փայտաք գալմադ իշիւն քիմսէյէ միւրաճէաթ էթմէ , Մէլէքիւթէ տա :

սուր ի խթմալը տրր: Չողար տինտարը զանապէս զանա էլէրէր: Պիղտէ տինտար՝ կիւմէյէ գորգար, արատա պիր ա՛ն էտէր, ես կէողէրինի սէմայա գալուրը պ ինէր: Կէր նէրէտէ օլտա, հանկը միւնասէպէթտէ օլտա եիւղիւ սալլանըր, պիր սէօղ սէօլէր իքէն պա- ղը ուղկըն իսթիլլահար իլէ Ալլահն հա Գրիստոսըն իսթինի զիքը էյլէր: Բէյֆ լէ գէվ- պի մէնֆուր պիր կիւնահ իմիշ կիպի թէլագըր էտէր, օյնամազ, սըլրամազ, քէյֆ էթմէզ լէ քէյֆ էթտիրմէզ, տիւլին լէ զիյաֆէթ մա- հալինէ կիրսէ հինէ միւքին պիր վազիյէթ իլէ Կէր քէսի թաճիլ էտէր: Չանն էտէրսին քի, Ալլահ հոս չէքմէքտէ օլտն պիր իխթիյար տըր լէ պաչընա պիր ալայ դասալէթի իխթիյար- լար լէ տէրուլէր թօփլամը կէճէ կիւնաիւզ ահ ու ֆիդան էյլէր: Խա՛յր տօթթում, Ալլահ չօֆ քէյֆի Ալլահ տըր: Օ՝ սէնի շատ էտէն ա- հէնվէրի, չալղիլարը եսրատան, սէնի մէ- սուտ էտէն, սէվմէյի տէրունինէ գօյան, օլ ճէլիլ րէնիլէրի խալզ էտիւ լթրաֆընը թէզ- հին էտէն Ալլահ տըր: Տիւլինտէ քիւփլէրէ շարապ տօլտուրուպ քէյֆ էթտիրէն, ճէնաղէ- տէ աղլայան Գրիստոս տըր:

«Էյ նէվէթան, կէնճիլինտէ մէսրուր օլ, լէ կէօնիւնին իսթէթիյի եօլլարտա հարաքէթ էյլէ: Փաղաթ մալիւմին օլտուն քի, Ալլահ սէնի մուհաքէմէյէ կէթիւրէճէք տիր:» Բէճա է- տէրիւ իպատէթի զիյաֆէթէ, «Խալըմը ես՝ Բապա ալարմ քի» յի «Խորոսիկ խորոսիկ իմ եսսու ե» յի գարըշարմայըն: Տինի՝ ալէմէ մէն- ֆուր գըլմայըն: Հէր քէսի իւշիւթմէյինիլ: Պէն՝ Ատուր աղանըն, Պէղճեանըն տինինի սէ- վէրիւ, օ տինէ գուրպան օլտըրմ, գահպահա- սըզ եռայալամամ: Սէօղ արամըգտա պիլ պաչ- գալարը մուսախէզ էտէր իքէն, քէնտիմիլի ունուտուրըզ: Փրօթէսթանթլըղըն պէօյիւք գուտուրը պու օլմուշ տըր: լէ պու չէյ կէնճ- լէրի տինտէն իւշիւթմէյէ սէպէպ օլմուշ տըր: Պունա պիր տէ միւֆրիթ րուհճուլուգ գամմ օլտուգտա փէք թատսըզ պիր չ՛յ օլմուշ տըր: Պունա պօյգօթ էտէլիւմ: Հիւնիւ, հագիգարը, էյլիյի, ահէնի, քէյֆի կէօրմէմէք, անլէրի սէվմէմէք Ալլահա գարչը քիւֆրանը նիմէթ օլմագ տըր:

Պաղըլար տա, Տինի մեզագըղըղ տըր՝ կի- պի թէլագըր լէ թալիւմ էյլէրէր: Չարուրի ինթիյաճտան ֆաղլա պիր չէյ էտինմէք, գար- նըն տօյուպ, արգան սէթր օլունաճաղընտան

պաչգա պիր չէյէ փարա սարֆ էթմէք կիւնահ տըր կիպի պիր թալիւմ վար: Նէ՛ տէհէթիլի նէ՛ միւհիլիք պիր թալիւմ տիր: Չէնկին պիր դատընըն հա կէնճին կէօնաիլէօն էլպիսէլէր կիյինմէսի, պիր քիմսէնին էվինի կիւ- գէլճէ թէֆրիշ էթմէսի, պիր զիյաֆէթտէ պիր տիւլինտէ լէզայիլ իլէ սօֆրայը տօլտու- րուպ, չիչէքլէր լէ սիւսլէր իլէ օտառընը թէզ- հին էթմէսի, իիէքլէր, ալթուն լէ էլմաուլար կիյինիւլ թագընմասը, միւսաառէսի օլտուղու գատար մէզագընը իպնա էյլէմէսի կիւնահ տըր կիպի թէլագըր օլունույօր: Չէնկինէրին պիր զիյաֆէթտէ 50-100-1000 լիրա չիչէք փարա- սը վէրիւ կէօնաիլէօն դէվլէրէ լիրալար սարֆ էթմէսի իսթա տըր կիպի սէօլէնիլիւր: Պու- նուն աքսի օլարագ պիր զէնկինին իւղմէթմէնին կէօրէճէյի իշի քէնտի կէօրմէսի լէ հիշ սարֆ էթմէմէսի տէ ֆաղլիլէթ աշիւ գանն օլունույօր: Տիւլինիւնիւլ քի, Կէր քէս Ալլահն քէն- տինէ վէրույի սէրվէթ լէ աթիլէյի իսթիւմալ էթմէզ իսէ, պու տիւնիւն նէ՛րէտէ գալըր: Պէ- չէրիյէթ աճընտան էօյիւպ մահվ օլտուր: Մէ- գապ, թէրագըր, սանաաթ, ֆէնն տէնիլէն չէյ գալգար, օրթատա էքմէքմէտէն լէ գալըն պէզ թօգույանտան պաչգա քիմսէ գալմագ: Ասը կիւնահ սանա վէրիլէն թալանթը սագ- լայըպ թօփրաղա տէֆն էթմէք տիր: Իփէք- լէր, գուճաչլար, միւհէվէրաթ, փէրաշէր, մէֆուրէթ ֆապրիլալարը գափանա, պաղ- չէվանլար, րէսսամլար, մուսիգաճրլար, ճամ լէ ֆաղֆուրի իլէյինիլէր, չէրիտիլէր, շափ- գաճըլար էթմաալարըն սաթամաղլար իսէ, նէ՛ գատար միլիօնլար աճ գալըպ տիւնիւն 40 ասը կէրիլէ կիտէր: Պիր զէնկին քէնտի քէյ- ֆի լէ իսթիւրահաթը իշիւն պիր գաչ ֆաղիլ կէյինտիրմէզսէ, օնուն փարասընտան քիմ իս- իսիֆատէ էյլէր: Պաղը քիմսէլէրին դաջաուրնա րումագ կիպի աղըպ թօփլանան սէրվէթի օլ տտէմ սատէ եէմէյէ էթէ վէրէճէք իսէ սէր- վէթ հապս օլտուր: Օլ քիմսէ սահիպ ի մէզագ օլմալը տըր քի, ֆագիր տմա չալըշան սա- նաաթքեարլար կէյինսին լէ տիւնիւն պալի- թիյար օլտուն, Պրագ քի զէնկինէր էվլէրինէ պինէրճէ լիրա դըյմէթինտէ րէսմիլէր գօյտուն, պինիլէր սարֆ էտիւպ սարալլար էպինիլէր եափ- տըրսըն, աթլար արապալար սագլատըն, կիւն- տէ պիր էլպիսէ կիյիւլ չըզարըպ ֆուգարայա վէրսին, էվինի սէնտի ի նէֆիսէ էսէրլէրի իլէ թէզհին էթմին: Անլէր սարֆ էթմէզ իսէ:

փուգարա վէ էսնաֆ մահվ օլուր, օճազար սէօյլունիւր:

Պաղըլար պիգտէն, չայ, դահվէ իշմէփիլին մուղիրը վէ խաթա օլուպ, օլմասըղընը սօրոյօրլար: Պունլար զարուրի տէյիլ իսէլէր տէ, էօմրին մէզազը սըրասընտա տըրլար վէ էքմէլին սու ի իսթիմալընտա նէ գատար զարար վար իսէ, օնլարտա տա օլ գատար վար տըր: Օլ զէվգտէն նի՛չիւն ինսան մէն էտիւսին: Միւսրիֆլիք խաթա տըր, համագաթ տըր: Լաքին ումում պէչէրիյէթ արասընտա ճէվէլան էթմէսի ֆարզ օլան սէրվէթի տէմիր գափուլար իշինտէ հապս էթմէք ինսանիյէթէ գարչը խըյանէթ աիր, խըրսըղըզ տըր: Սէրվէթ պէչէրիյէթին գանը տըր, անը պիր հէրէ ճէմ էթմէք վիւծիւտին օլ պիր զընլարընը էօլտիրմէք տիր:

Ասըլ սահիպ ի մէզազ Ալլահ տըր: Թապիաթա պազընըզ, Անըն էլլէրինին իշինէ պազընըզ. չէմսին ճէլլ փէրթէվլէրինտէն հըրտըզ պէօճէյինէ, գաւսը զուգահտան քէփէնէյին գանասուրընա, նիաղարա ճէնտէլինտէն չայըր իւզէրինտէքի չէպնէմ տամլասընա, սէրվի աղաճընտան զօնճէ կիւլէ գատար մէզազ վէ քէյֆ իրաէ էյլէրլէր, սէմա վէ զէմին Անըն մէզազ վէ ճէլալինի իզհար էյլէրլէր:

Պաղըլար տինի մանքըզըղըզ տէյու զանն էյլէրլէր: Աճէլ աճայըպ չէյլէր սէօյլէյիպ, աճէլ աճայըպ չէյլէրէ ինանմագ տինին շարթը տէյու պիլիլլէր: Պու սէպէպտէն տիր քի, տին տաիրէսի իթիղատաթը պաթըլէ իլէ խընճախընճ տօլմուշ տըր: Քէրամէթէ ինանանլար, տէրվիլլէր, պիւյլւճիւլլէր, մուսգաճըլար, չիֆա պիլիմանճըլար, բուհա տանըլըպ խապէր ալանլար, բույա կէօրէնլէր հէփ պու թասավվուրտան տօղմուշ տըրլար: Կէօյա Ալլահ պանունսըզ, գաիտէսիզ, քէյֆի պիր Զաթ տըր: Տիւնհանըն հէր պիր զէրրէսինտէ վազ էյլէտիլի չալմազ գավաիտ վէ ինթիզամը, տինի տաիրէտէ քէյֆ ի մայէչա պօղուպ թարումար էյլէր: Հէր նէ գատար 2 տէֆա իքի 4 էտէր իսէ տէ, տինի տաիրէտէ 5 տէ էտէպիլի, տէյու իտտաա էյլէրլէր: Տին՝ նէ ֆէնն, նէ ուլում, նէ գավաիտ, նէ վուգուաթ թանըմազ տէրլէր: Պէօյլէլէր տէմիշ օլույօրլար քի, Ալլահ հա տինի թապիաթա հա թապիաթը տինէ մուխալիֆ խալգ էյլէտի վէ պիրինին օլտուղու հէրտէ օլ պիրի նապէտիտ օլմալը տըր: Պու Ալլահա թէնագուս աթֆ էթ-

մէք տիր, քիւֆր տիր: Պիր աղ սօլֆաթօ հէյէճէք հէրտէ տուա իլէ նէղլէ հա սըթմասընը տէֆ էթմէյի Ալլահա թէքիլիֆ էյլէյէն իլէ, «Կհավուրըն զուրչունու ինսանա կէչմէզ» տէյու ինանըպ կէօքսիւնիւ աչարագ զօշան պիր ահմաղըն հիչ ֆարզը հօգ: Ալլահ էքմէյինի վէրէ՞մէզ մի, հա նի՛չիւն չալըչօրսըն, Օ պաչընը էօրթէ՞մէզ մի, հա նի՛չիւն ֆէս գօյոլօրսըն: Տամտան աչաղը աթլար իքէն աչաղըմ գըրըմայաճագ տէյու իման էյլէ, նէ՞ ֆաիտէ էյլէր:

Ելհասըլ, տին տիւնհա իլէ ահէնկ վէ մուհապպէթտէ օլմալը տըր: Տին ամէլի, չիրին ճալիպ վէ ասըն նուրուհա կէօրէ մագուլ պիր չէք ալմալը տըր: Կէնճէր վէ իսթիյարլար անտէն իւչիւյէրէք տէյիլ, անը սէվէրէք անա գօշմալը տըրլար: Տին ինսանըն նէչվ ու նէմա վէ թէրագըսընա մանի տէյիլ, հաթթա միւլէվիլի օլմալը տըր: Տին թապիլլէրի պիր թագըմ խայալիթէսթլէր հա սէրսէմլէր տէյիլ, ամէլի ատէմլէր, իշլէյէն, կիւլէն, սէօյլէյէն, տիւնհատան գօրգմայան ատէմլէր օլմալը տըրլար: Եօգ իսէ տին թէրագըլ էթմէզ:

Ա. Ս. ՆՍԳԳԱՇԵԱՆ

ԱՎԱԼ Ը ՀԱՅՐԵ

Ինքիխապ մեհսեյիսի վի Դաշնակցութիւն.— Պու մէսէյէյէ տաիր Արամ էֆ: Անտոնիան Ժամանակ զաղէթասընտա պիր տիղի մէգալէլէր նէչը էտէրէք ինթիխապաթ մէսէլէսինին պիր թարիխէսինի հաիմըլ վէ էն սօն մէգալէսինտէ նէթիճէ հալինտէ աթիտէքի միւթալէաթը պէյան էյլէմիշ տիր:

«Ինթիխապաթ մէսէլէսինին օրթայաաթըլտըղը իւք կիւնտէն պէրի, մուսյէն վէ պէրագ մէպտէնին վաղ օլունսուղուհու կէօրտիւք. հանի, էրմէնի միլլէթի մէպուսան ինթիխապաթը մէսէլէսինտէ հազգսըղըզա տիւչար օլույօր վէ պինաէնալէյ, անըն նազարը էհէմմիյէթտէն տուր թութուլան հուգուգու ինդագ օլունմալը իտի: Ֆագաթ պու հուգուգու նասըլ ինդագ օլունաճագ իտի: Դաշնակցութիւն պուսուս իշիւն պիր հօլ պուլտուղուհու զանն էտէրէք. իստիա էյլէտի քի, Միլլէթ հիչ պիր ֆէտաքեարլըզտան գաչընմայարագ հուգուգուհու էլաէ էթմէյէ չալըչմալը տըր: Վէ էկէր թէքրար րէտտ օլունուրսա ինթիխա-

պաթա իշխրաք էթմէյիւ միւլթէքի մէվզիւն-
տէ գալմալը արը: Պու խուսուսաա պիւղ միւ-
լէթ իլէ պէրապէր չալըշաճաղըզ վէ տիկէր
պիլճիւմէլ: Քաղաքական Կոռնակցութիւնար տախի
պիլդիմէլ պէրապէր երւրիւյնէճէք տիրէր: Միւ-
լէթին ուսուսուսու իստարէ կտէն վաղցութիւն
տախի, եէկեանէ վառթիւ պուստան իպարէթ
օլտուղուսու պանն էտէրէ: Քաղաքական Կո-
ռակցութիւնարար պիլլէշտի: Նիհայէթ փաթիւր
տախի անլէրէ իլէվնիտի մէսաի էթտի: Շիւպ-
հէսիւզ մէպտէ սողրու իտի, ֆաղաթ անըզուր-
թարմազ իշիւն Դաշնակցութիւն թարափընտան
թէքլիֆ օլընան հօլ եանլը իտի: Էնլմիլէթի
նիսպէթէն իքինճի տէրէճէտէն պուլունան պու-
լնթիխապաթ մէսլէշտի սօլալըսրլա միլլէթի
հիւքիւմէթտէն ալըրմազ ապա աղ իշի տէյիլ
իտի: Տիկէր ֆէվզէլատէ հայաթի օլան մէոէ-
լէրի նէ՝ հափաճազ իտիք, խուսուսա քի իլէ-
անհիւսիւմիւզ պիւլթիւն միլլէթ իւղէրինէ փա-
հալըյա օթուրմազա պաշլայօր իտի: Պուսու
Դաշնակցութիւն քնտիտի տախի անլատը: Ֆա-
ղաթ մասամքի, մուգալէմէթ մէպտէսինի քէն-
տիտի իլան էթմիլ վէ պու մէպտէսին սապիթ
գալմասընը քէնտի իշիւն պիր հայսիլէթ մէսլէշտի
ատա էտիօր իտի պինաէն ալէյ հէրէք միլլէթին
թաճիլը թէշլիքէտէ յուլունան մէնֆաթթալ-
րընը վէ կէրէք քէնտինին հայսիլէթինի գուր-
թարմազ իշիւն հէնի պիր ուսուլթէքլիֆ էլէտի:
Շէօյլէքի Դաշնակցութիւն իւք մէպտէտէն վաղ
կէշմէք լիւզիւմիւնիւ անլայարազ չայէտ միլլէթ
երկիրմի եախօս հիշ ալէլ իսէ օնսէքիւք քիւր-
սիւ թէէմին էտէմէյնէք օլուրսա ապա նամղէտ
վէրմէմէքիլի թէհանիւտ էտիօր իտի: Միլլէթ
օն ալթը քիւրսիւ գաղանճազ օլուրսա օ՝
թաղաիրտէ քէնտիտի ինթիխապաթա իշիւն
էթմէյնէք, ֆաղաթ չայէտ միլլէթէ վէրիւնէք
քիւրսիւլէրին սայըսը օն ալթըտան էքսիք օ-
լուրսա, պու թաղաիրտէ Դաշնակցութիւն ին-
թիխապաթա իշիւն էթմէք տէյիլ նամղէտ
տախի վէրմէյնէք, հաթթա օնա գարըն մու-
խալէֆէթ պիլլէ էտէճէք իտի: Շիւպհէսիւզ պու-
տա ալըլը պիր հօլ տէյիլ իտի, Դաշնակցու-
թիւն՝ միլլէթին քէնտինին տէլալէթիլէ եանլը
պիր հօլա կիթտիլինի հիսս էթտիլի կիւն, քէն-
տիտի տախի միլլէթ իլէ պէրապէր անտէն ֆէ-
րաղէթ էթմէլի իտի: Տիկէր ֆըրգալարըն տախի
տէրհալ գապուլ էթտիլէրի մէպուս վէրմէմէք
թէքլիֆի, հատաը զաթընտա մանասըզ իտի:
Լաքին հէր նէ տէ օլսա չուրասը ինքեար օ-

լունամազ քի, Դաշնակցութիւն պուրայա գա-
տար քէնտի թարափընտան օրթայա գօնուլան
մէպտէյի, էլինտէ պուլունան պիլճիւմէլ վէսա-
յիլ իլէ գուրթարմազա չալըշալը: Պուրայա
գատար տէյիլիլիլիլ քի, Դաշնակցութիւն վա-
գաա պուսիլթ իլէ տալրանմասը, հանլը
հափտը, քէնտիլէ պէրապէր տիկէր ֆըրգալա-
րը վէ միլլէթի տախի եանլը հօլա սօգաու,
լաքին քէնտինին ճիտալէթինտէն սալա չիւպ-
հէ օլունամազտը: Ինթիխապաթ մէսլէշտինին
պու տէվրէսինէ գատար Դաշնակցութիւն պա-
սիլթ նօգսանը կէօթլըտի իսէ տէ, քէն-
տինին չէրէֆի թէմիլ վէ մուխէպէտէն սա-
լիմ գալար: Ֆաղաթ իշիլէ հէր չէյի ալթ իւսթ
էտէճէք հէնի պիր իւնսիւր օրթայա չըգտը:
Պու իւնսիւր՝ մէպուս օլմազ արգու էտէն վէ
թիճարէթ վէ սալր պաղլար իլէ հիւքիւմէթ
իլէ սըզը ուրիլթտէ ալադատար օլան պիր
գաշ Դաշնակցութիւնարտան իպարէթ օլուպ,
պիր չէյ օրթայա չըգար չըգմազ Դաշ-
նակցութիւն պիլղաթ իլան էթտիլի մէն-
ֆաթթ թաղիւլ էթմէմէք մէպտէսինէ գարըն
իլանը հարպ էթտիլէր: Պու իւնսիւրիւն կէօ-
ղէթտիլի եէկեանէ չէյ՝ չալսի մէնֆաթթալը
օլուպ պուսուս իսարիճինտէ հիշ պիր չէյին
քէնտիլէր նաղալընտա էէնմիլլէթի հօգ իտի:
Հէրիլէր հէր հալտա մէպուս օլաճազ իտիլէր:
Պու կէրէքսիլ իւնսիւր նաճըլ օլուս տա Դաշ-
նակցութիւն ֆըրգալարտա գալիւլ պիր մէվզի
էլտէ էտիպ անը, էֆուս, բէղալէթ վէ հի-
ճապտան մատա պիր չէյ պուլունամայան պիր
հօլա սիւրիւլէտի, իշիլէ պուրասընը պէն ան-
լայամատըմ: Պու անլալըմազ թէհալվիւլ
հաղգընտա պիր արա Ագասաւարտան, Դաշ-
նակցութիւնըն թէմիլ իւնսիւրլէրինտէն պիր
թէֆսիլ վէրիւմէսին մէմուլ էթտիմ: Ֆաղաթ
հիշ պիր թէֆսիլ վէ հա ճէվապ կէլմէտի: Պէն
տահա պէքլէյօրու վէ պու պէքլէյիլիտէն,
օ՝ տիւքեանճը հեռալարըն գաթի վէ էգիճի գա-
լէպէրինտէն պաշգա պիր չէյ կէօրէմէյօրու:
Ղալ պէ... Լաքին քիմէ՝ գարըն գալէպէ: Պիղ-
աթ Դաշնակցութիւնա գարըն, գալէպէ, Բրիս-
տափսըլարըն, Կուլունեանլարըն վէ Զաւար-
եանլարըն թէմիլ վէ մուգատտէս զիքրիյաթընա
գարըն: Դաշնակցութիւն քէնտինին չէրէֆիլի
մահվ էտիպ միւլմաճէհէսինտէ քէնտինի բէ-
ղալէթ մարուզ պրագան պու քիւրի իւնսիւրէ
գարըն հալա թէհամմիւլ էտէճէք վէ օնլարը
ալապը մէյանընտա իպգա էտէճէք մի տիր:

էկէր ճէվապ, «Էվիկր» իսէ, պու թաղաւրաւ
ածը վէ քէտէր իլէ, «Քրիստափորար վէ
Զաւարիանլար էօլաիւ լէր... Լաքին Հայ Յե-
ղափոխական Դաշնակցութիւն տախի ծնլար
իլէ պէրապէր էօլաիւ տէյէ իսթինթաճ Լթ-
մէքաէն քիմսէ պիլի մէն էտէմէզ»

Հոմ Բուլ վէ Ինկիլթերրասա պիւնրան. — Իր-
անտա իչիւն մուխթարիէթ Ի իտարէ (Հօմ
Բուլ) լաիհասը իլք տէֆա օլարապ Մր. Կլէտ-
սթըն թարաֆընտան 1886 Սեպտ. 8տէ ին-
կիլթէրրա փարլամէնթինէ թաղաիմ Հտիլտի
իսէ տէ, Յունիս 7տէ րէտտ Հտիլտի: Մէղքիւր
լաիհա իքինճի տէֆա օլարապ Մր. Կլէտսթըն
հէտիլէ 1893 Փետ. 13տէ պիւր աղ թաղիլ է-
տիլմիշ սուրէթտէ թաղաիմ էտիլտիլինտէ Ա-
վամմ գամարաւընտա Սեպ. 1տէ էքսէրիլէթի
գաղանտը իսէ տէ, Երթէսի կիւն Լօրաւար
գամարաւընտա րէտտ օլունտու: Իւչիւնճիւ
տէֆա օլարապ իւղրէ չիմտիքի հիւքիւմէթ Մր.
Ասդուլթին րիյասէթի թահթընտա մէղքիւր
լաիհայը 1912 Ապրիլ 11 տէ թէքրար փար-
լամէնթօյա թաղաիմ էյլէմիշ տիւր: Մէղ-
քիւր լաիհանըն Ավամմ գամարաւընտա
իլք գրաւթընտա էքսէրիլէթի գաղանտը. Լա-
քին Լօրաւար գամարաւընտա րէտտ օլունտու:
Շիմտի. Ավամմ գամարաւընտա իքինճի տէֆա
գրաւթ օլունտաճաղ տըր: Պու ալատա Իրլան-
տանըն չէմալընտա վազը Ըլսթըր էյալէթիլ-
րին Փրօթէսթանթ էհալիսի մէղքիւր լաի-
հանըն հիւքիւմէթ մուաֆ. թուլթուլմաղը վէ
քէնտիլէրին Իրլանտաւ թէէսիս օլունտաճաղ
հէնի փարլամէնթէ տէյիլ, անճաղ Լօնտրատա-
քի մէրքէղի փարլամէնթօյա թաղիլ թուլթու-
մալարընը թալէպ էյլէտիլէր: Պու սօն պիւհ-
րան իչթէ պու թալէպտէն նէչէթ էյլէմիշ տիւր:
Ըլսթըր էհալիսի քէնտի րէյլէրինէ գարչը օ-
լարապ Իրլանտա փարլամէնթինէ թաղիլ օլ-
մալըպ, լաղըմ կէլտիքաէ սիլահ իլէ պու թէր-
թիպէ մուգալէմէթ էտէճէքլէրինի պէյան էյ-
լէտիլէր: Պու ալատա Դապլինէնի իքի աղա-
լարը, հանի հարպլիէ նաղըրը իլէ պահրիլէ
նաղըրը տիկէր րէֆիգլէրինտէն խապէրսիլ
պիւր իքի թէչէպիլիստէ պուլունտուլար, չէօյլէ
քի Իրլանտայա պաղը օրտու վէ մուհիմմաթը
հարպլիէ կէճանթիլէր, վէ Իրլանտա սահիլ-
լէրինէ պիւր գալ զըրհըն սէվէ էյլէտիլէր, պուն-
տան մատա Իրլանտաւ պուլունտան պաղը

զապիլթլէրտէն, Իրլանտաւ աւելիյաթը առ-
քէրիլէ վուգու պուլտա էմրէ իթաաթ էտէ-
ճէքլէ՞ր մի տէյու սիւալ էթտիլէր: Պու շէյլէր
հաղըրտա մուխալիֆ թարաֆ իապէր ալըն-
ճա մէմէքլէթին իչինտէ պէօյիւք պիւր վէլլէլէ
գօփտու: Նաղիլէրին սիյասի մաղսէալէր իչիւն
օրտույալ պիւր վասըթա մաղսմընտա գուլուն-
մալարը վէ էհալիլի թէհալիտ էթմէլէրի ա-
լէյիլինտէ փրօթէսթօ էյլէտիլէր: Պալ վէ-
քիլ Մր. Ասդուլթ պու ասքէրի մուա-
մէլլէնի մաղսէալի անճաղ Իրլանտաւ պու-
լունտան պաղը սիլահ տէֆօլարընը մուհա-
ֆաղա իչիւն ինթիյաթ քիարանէ պիւր թէչէպ-
պիւր իսի տէյու իլահաթ վէրտի իսէտէ, մու-
խալիֆ թարաֆ պու իգահաթը զապուլ էթ-
մէյիլ նաղըրլարը հալան իլէ պիլէ իթհամ
էյլէտիլէր: Շիմտի մուխալիֆ թարաֆ աթի-
տէքի թալէպլէրաէ պուլունտույօրլար, շէօյլէ
քի. Ըլսթըր էհալիսի Հօմ Բուլ հիւքիւմէթն
6 տէնէ իչիւն մուաֆ պուլունտուլար, վէ ան-
տէն սօնրա Իրլանտա փարլամէնթինէ տալիլ
օլմաղ իչիւն Լօնտրա փարլամէնթինին խու-
սուսի պիւր րէյ վէրմէսի լաղըմ կէլիսի. հա-
լատ պու մէսէլէ միլլէթին րէյիլէն հէվալլէ է-
տիլմէք իւղրէ, րէֆիքիւնըն տէնիլէն ուսուլա
միւրաճաաթ էտիլիսի: Դապլինէ միլլէթին
րէյիլէ միւրաճաաթ էթմէյէ լուղում կէօրմէ-
յէրէք իչի փարլամէնթօյա պիլթիլմէք իս-
թէյօր: Էօթէտէ Իրլանտա էհալիսի տալիլ
պու լաիհանըն պու քէրէ տէ մաղլուպ օլմա-
սընա թէհամմիւլ էտէմէյօրլար: Պու սուրէթլէ
ինկիլիլէր թէհիլքէլի պիւր պիւհրան կէչիլ-
մէքաէ տիլլէր:

Նեյշըն զաղէթաւը տալիլ հալ ու վաղիլէ-
թի թաալիլ էթտիքտէն սօնրա չու միւթալէ-
աթը պէյան էտիլյօր: «Իչթէ հիքեայէ պունտան
իպարէթ տիւր: Պու վաղիլէթ՝ Մուխալիֆ փար-
թինին յիսըլարըյա օրտունուն զապիլթլէրինին
ալըդ, էմէքլի վէ թէմամէն մուլաֆֆապ պիւր
խրյանէթինին սէմէրէսի տիւր: Մր. Պօնար Լօ՝
պալ իալին հալընտա ճէնէրալ Կօֆ թարաֆըն-
տան կէօսթէրիլէն իթաաթսըլըղըն հէր շէքլ
ու սուրէթիլին անա թէլլիլ էթմիշ տիւր: Միւ-
մալիլէյն օրտույա՝ «Ըլսթըրտա ասքէրի հարէ-
քէթտէ պուլունտապ էմրիլէ իթաաթ էթմէյլէն
հէր զապիլթ՝ անճաղ քէնտի վաղիլթէսինի իյֆա
էթմիշ օլուր» տէմիշ տիւր: Քէլա մէրգում
թէքրար մէմուրիլէթլէրինէ թալին օլունտապ
վէ մաալարընը զայ էթմէմէք իւթտիլիլ թէլ-

գին, էտերէք ֆազիր զապիթլէրի տախի զէն-
կին զապիթլէր իլէ միւթթէֆիգէն հարէքէթ
էթմէյէ թէշվիգ էթմիշ տիր: Բէզա պաշ ֆիթ-
նէճիլէրտէն Լօյտ Բօպէրթա՝ «Ըլթըր Եհայի-
սինի, Միւթթէհիա Գրալիյէթին վաթանիլէրի
հալընտա հաիզ օլտուգլարը հուգուգտան մահ-
րում էթմէք իչին հիւքիւմէթ թարաֆընտան
իսթիմալ օլունաճագ գուվլէ ի միւսալլահայը
մէն էթմէք մագսէտիյէ պիր վէսիգէ իմզալամը
ալըր: Օրտու իթաաթ էթմէյէն զապիթլէրտէն
թէմամէն թէմիզլէնմէլի տիր: Հալը հազըր-
տա հայաթի մէսէլէ շու ալըր քի, փարլամէն-
թօնըն գարարլարընըն իճրասընա աաքէրի պիր
ֆըրգա միւմանաաթ էթմէքտէ օլուպ, գապինէ
տախի էլինտէ պուլունան պիլճիւմլէ գուվլէթ
վէ սէլահիյէթի իլէ Էհալինին հուգուգ վէ
հիւրրիյէթինի մուհաֆաղա վէ թէէմին էթմէյէ
միւգլէտիր օլմայօր: Պու Էլին փարլամէնթօ
քէնտի գարարլարընա գարը միւսալլահ պիր
մուգալլէմէթ թէհտիաի ալթընտա պուլուն-
մագտա ալըր: Խիւլասա, գապինէ, գրալըն է-
միրնամէսինին իմիէրաթօրուգուց պիլ ճիւմլէ
ազսամընտա օլտուգու Էլիպի Ըլթըրտա տախի
ճարի վէ նաֆըլ օլմասընը թէէմին էթմէտիքճէ
պու մէօհթէչէմ մէճլիսի (փարլամէնթօյը) ազո
ը իճթիմատա սազլամագ թալէպինտէ պու-
լունմագա հազըր Էօգ ալըր: Մէյսանտա օլան
Էալընըլ Իրլանտա մէսէլէսի տէյիլ տիր: Օր-
թատա պուլունան մէսէլէ՝ 250 սէնէ էվլէլ
հալը ու թէսվիյէ էտիւմիշ օլտուգունու գանն
էթտիյիմիզ պիր մէսէլէ տիր: Մէսէլէ՝ Էլէրէք
օրտունուն վէ Էլէրէք Էհայինին այնի տէրէճէ-
տէ իթաաթա մէճպուր օլտուգլարը փարլա-
մէնթօնըն նուֆուգունուն իխլալ օլունմասը
ալըր: Պու նուֆուգ գիյր ու զէպէր օլմուշ ալըր
վէ պու նուֆուգ թէքրար իգամէ վէ թէսիս
օլունուպ ինթիգամը քեամիլէն ալընմատըգճա,
հիչ պիր հարար վէ ամէլէ թարաֆտարը պա-
լընը թէքրար գալարրամագ:»

Մր. Լօյտ ձօրճ.— Ինկիլթէրանըն Լիպէրալ
րիճալը տէվլէթի տրասընտա էն նուֆուգու-
տու Մր. Ասգուլթ իսէ, էն մուվաֆֆագ օլանը
տա Մալիյէ նաղըրը Մր. Լօյտ ձօրճ ալըր: Մր.
Լօյտ ձօրճ՝ էօյլէ շախսի պիր ճէրպէլէյէ մա-
յիք տիր քի, թէսաաթիք էթտիյի պիւթիւն
ինսանլարըն թէվլէճճիւհիւնիւ ճէլպ էտէր:
Ասըրը հազըր սիյասիյաթընտա Մր. Լօյտ ձօր-

ճուն շայանը տիգզաթ պիր սիմա հալինտէ
փարլամասընըն մուհիմմ սըրըլարընտան պիրի
տէ ալամը, ճիւմնուրը իտարէ վէ սէվգ էթ-
մէք խուսուսընտա իպրազ էթտիլի գապիլիլէթ
տիր: Ճիւմնուրուն անվալը րուհիյէսինի՝ հէր
հանըլ պիր րիճի տէվլէթալէն, հաթթա Մր.
Չըրչիլտէն պիլէ տանա էյի անլամըլ տըր:
Միւշարիլէյի՝ ալամըն էն զիյատէ իճրաաթտան
տէյիլ, սէօլտէն թէսիլէնտիյինի փէք էյի տէրք
էթմիշ տիր: Ճիւմնուրու իտարէ էթմէք սանաա-
թընըն էսրարը, 17ինճի ասըն սօն նըսֆընտա
Էալամըլ վէ քէնտիսի պիգզաթ մէհուր պիր
խաթիպ օլան Տօգ. Բօպէրթ Սաուլի թարա-
ֆընտան շու վէճհլէ խիւլասա էտիւմիշ տիր:
«Ճիւմնուր պիր գոյուն Էալսոս Էօֆիզ սիւրիսիւ
Էիպի, սիւրիսիւլէրինին ֆէնէնի ալըշըրսըլը
հէր հանըլ պիր շախսա Էալսոս Էիսա իլէ սէվգ
օլունապիլիյի: Վէ միւմնուրը իսարէ Էսէնէֆ
օլան պիր ֆիսէնին օնլարը՝ մուհաֆիւ Էսէնէֆ
ազլարը օլուպ օլնասըլընը սօրմասընա շիզուլ
Էօգ սըր: Անապ, «Էսիլի գաֆալըլը» վէ «Պաթըլ
Իթիգասաթ», «Թապասընըն հուգուգտա», «Վիճսան
Էիւրրիլէթի», «Յիսուս Բիսուս», Էիպի ունուլի
յուղէթիլէ իլէ, պու միւմնուր, աշաղը Էօգսըր,
Էօնէ արգայա սէվգ օլունապիլի: Վէ պիթիլէն
Էիսայիլէթի, Էօրուշալուսա անլէրին սըրըլնա պի-
նէպիլիսին: Մր. Լօյտ ձօրճ շու ֆըգըրալը
էօմիլինէ տիւսթուր իթթիսազ էթմիշ իտիլինէ
պազըլար ինսանագա թէճրիպէ օլունմըլ տըր-
լար: Մր. Լօյտ ձօրճ էհալիյէ խիթապէն իյ-
րատ էթտիլի նութգլարընտա էքսէրիա խա-
յալը էօնիւնէ պիր տուգա ալըր վէ անըն ալէյ-
հինտէ շիտէթլէ իտարէի քէլտմ էյլէր: Վէ
Էալսոս ֆազիր սընֆ լէյհինտէ հիսսիյաթը
չէֆգաթփէրվէրաննէ պէյան էյլէր: Պունլար
չօգ տէֆա իսպաթ էտէճէյի մէսէլէ իլէ հիչ
ալագատար օլմազ, լաքին պու Էիպի պէյա-
նաթ իլէ Էհայինին հիսսիյաթընը օղշալըպ հա-
լէթ ի րուհիյէսինի քէնտի լէյհինէ չէվիլիլնէ
Էհալիյէ իսթէտիլի ֆիթրի գապուլ էթտիրի,
իսթէտիլի թարաֆա սէվգ էտէր: Մր. Լօյտ
ձօրճ փէք ալա անլամըլ տըր քի Էհալի ման-
թըլ իլէ տէյիլ, հիսսիյաթ իլէ միւթթէսիր օ-
լուր: Իչթէ Մր. Լօյտ ձօրճ պու չէյլէրի ան-
լատըլը իչին մուվաֆֆագ օլմուշ ալըր: Փա-
գաթ պու մուվաֆֆաղիյէթին քէնտիլէն նէ՝
մէնֆաաթը օլմուշ ալըր: Բէնտի նօղթա ի նա-
գարընտան պու մէնֆաաթ փէք պէօյիւք տիր:
Պու մուվաֆֆաղիյէթ սայէսինտէ հիւքիւմէթ-

տէ պաշ վէքիւտէն սօնրա էն մուհիմմ մէվգիի քէնտի իհրազ էթմիշ տիր, վաթանտաշարըն ճիւմուրլարը թարաֆընտան պիր գրալտան սանքի տահա զիյատէ հէօրմէթէ նաիլ օլմագ մահդուգիյէթինի էլտէ էթմիշ տիր վէ քէնտի-նին հէր պիր հարէքէթի հէր իքի փարթիյէ մէնսուպ զազէթալարտա եազըլըր: Պու տա պիր նէվ մուվաֆֆադիյէթ տիր: Փագաթ է-կէր շախսիյէթինտէն սօնրա պիր տէ կէօր-միւշ օլտուղու իշլէրէ տթֆ ը նազար էտէրուէք, մէսէլէ քիւլլիէն պաշպալաշըր: Մր. Լօյտ ճօր-ճըն պաշա չըգարմը օլտուղու իւրտէմաթ ը ումուսիյէնին հիշ պիրի, հազիքի պիր ըրճէ ի տէվլէթի մէմնուն էտէճէք պիր մահիյէթտէ տէյիլ տիր:

Սիկֆեքթըրտան միւղթէպէս

Յրաւասաւ Բօշք մեհեթէսի.— Մատամ Գա-յօնըն Ֆիկարօ զազէթաւը միւտիրի Մ. Գալ-մէթի գաթլ էթմէսի, Յրանսատա պէօյիւք պիր հէյէճան ը ումուսիյի մուճիպ օլմուշ օլան Բօշէթ մէսէլէսինին թէքրար ուշանմաւորնա սէպէպ օլտու: Մ. Գալմէթին ֆէրտա ի գաթ-լընտա Սաղ ճէնահ (մուխալիֆ) մէպուղարտան Մ. Տըլահէյ՝ մէճլիս ի մէպուտանա պիր թազ-րիր վէրէրէք Մ. Մօնիսին իւշ սէնէ էվվէլքի գապինէսինտէ Մ. Գալյօնըն միւտաթալէսի իւզէրինէ Բօշէթին թագիպաթ ը ապիյէտէն գուրթարըմը օլտուղունու իտաիա էյլէտի: Պու թագրիր սէպէպիյլէ մէճլիս ի մէպուտան-տա գօփան ֆուրթունա իւզէրինէ Մ. Ժօրէսին սիյասէթի ալթընտա պիր թահգիք գօմիսիօնու թէյթիլ օլտուղու թահգիքաթա պաշլանտը: Մէսէլէյի էյիճէ թալվիշ էթմէք իշլան էվվէլա Բօշէթին քիմ օլտուղունա վէ պու մէսէլէնին գուհուրունա նա՞սըլ սէպէպ օլտուղունա տա-իր պիր աղ մալիւմաթ վէրմէք իճապ էտէր: Բօշէթ տէնէթի պիր աօլանտըրըճը արր: Մէրգում իսմի ճիւմի օլմայան պիր չօգ անօնիմ չիրքէթլէրի թէյթիլ էտէրէք անլէրին թահվի-լաթընը փիյասէյէ չըգարմը վէ պուշար էհա-լի թարաֆընտան պէօյիւք պիր ըէվաճ պուլ-մուշ տըր: Զիրա Բօշէթ՝ պիր չիրքէթին էս-համ ֆաիդինի, օնտան սօնրա մէյտան ը թէ-տավիւլէ չըգարտըղը չիրքէթ թահվիլաթը պէ-տէլլնտէն թէտիյէ էյլէր վէ էօյլէ կէօսթէրիր իտի քի թէյթիլ էթտիյի պիւթիւն չիրքէթլէր (քի էսասէն հիշ պիրի մէվճուտ տէյիլ իտի) էյի

պիր քեար թէէմին էտիյօր: Բօշէթ պէօյլէճէ էհալինին միլիօնլարճա ֆրանգընը տօլանտը-րըպ պու սալէտէ իւշ միլիօն ինկ. լիւաշը սէրվէթ էլտէ էթմիշ օլտուղու սէօյլէնիյօրաւ: Նիհայէթ Բօշէթին աօլանտըրըճըլըղը անլա-շըլըպ գապըթա թարաֆընտան տէրտէսթ օ-լտունու: Մուհաքէմէսինին՝ Մ. Մօնիսին պաշ վէքիլ վէ Մ. Գալյօնըն մալիյէ նազըրը օլտու-ղու 1911 տէ իճրա օլտունմաւորնա դարար վէ-րիլտի: Պաշ միւտաթի ի ումուսի Մ. Փապէրին պէյանաթընա նազարէն Մ. Մօնիսի՝ մուհաքէ-մէնին թէիլիր օլտունմաւորն թալէպ էթմիշ տիր: Մ. Մօնիսին պու կիպի պիր թալէպտէ պուղտունմաւորն սէպէպի իտէ, Մ. Գալյօնըն մէնֆաթթը շախսիյէսի օլտուղու սէօյլէնիյօր, զիրա մուհաքէմէնին իճրաւը վէ շահալէրին մահքէմէ հուղուրունտա տինլէնմիսի իլէ Մ. Գալյօ վէ եաթա ըէֆիղլէրի իշլան ճիւտաի պիր շալընլըղը մուճիպ օլտուղ պիր թագըմ էսրար մէյտանա չըգաճաք իտի: Մ. Փապէր՝ թահսիհ ի դարար հէյէթի յէյիլինի կէօրիւպ մուհաքէմէնին թէիլիրինի էլտէ էթմէյէ չալը-մասընը Մ. Մօնիսին քէնտիյէ էօր էթտիյինի պէյան էյլէտի: Մ. Փապէր հէր նէ գատար էվվէլա պու «ախլագի թէյարուղա» դարը փրօթէթօ էթտի իտէ տէ, Նիհայէթ ալըղը էօրէ ինգիյատ էաիպ Բօշէթ մուհաքէմէնին թէիլիր էթտիրաի Բօշէթ ֆիրար էթտի վէ տէր-տէսթ օլտունապ գօրպուտընտան սալիմ օլտուղ չիմաի Մէքսիգօտա իմրար ը հայաթ էթմէքտէ տիր: Ումուսին գանն օլտունոյր քի, Մատամ Գալյօյը պու ճիւնայէթէ սէվգ էտէն սաիգ՝ Ֆի-կարօ զազէթաւը միւտիրի Մ. Գալմէթին, միւտաթի ի ումուսի Մ. Փապէրին մէճլիս ի մէ-պուտանտա Բօշէթ մէսէլէսինին միւղաքէրէ օլտունաղու կիւն էթմիշ օլտուղու պէյանաթը-նը նէյր էտէճէյի իթիգատը իտի: Փագաթ հէր նէ տէ օլտա, Ատիյէ նէգարէթինտէն նապէտիտ օլան պու վէսիգէնին միւնտէրիճաթը չօղարը-նա մալիւմ օլտուղու ճիւնէթլէ էր կէճ նէյր օլտունաճապ իտի: Սիյասէթ իլէ իտարէ ի ապի-յէնին պու մէսէլէտէ եէկաիկէրինէ նէ գատար գարընը օլտուղու՝ Մ. Գալյօ վէ Մ. Մօնի-սին թահվիլաթ գօմիսիօնու հուղուրունտա ետիմը օլտուղարը պէյանաթտան անլաշըլա-պիլիր: Մ. Մօնիսի գօմիսիօն հուղուրունտա, Մ. Գալյօնըն Բօշէթ մուհաքէմէնինին թէիլի-րինի քէնտիյէտէն թալէպ էթմիշ օլտուղունու վէ պուտու իտէ թէիլիրի իսթիտա էթմիշ օլան

պիր տավա վեքիլինէ պիր էյիլիք էթմէք ի-
չիւն համիմըլ օլտուղունու պէյան էյլէտի վէ
չոս իպարէյի իլալէ էյլէտի: «Մ. Գայյօ՝ էկէր
պու թէխիր թալէպի րէտտ օլունուրստ, տալա
վէքիլի տիկէր պիր թաղըմ մալիյէճէ յու ի
խթիմալաթը մէյտանա չըպարաճաղընը վէ իչին
իչինտէ սիյասի մէնֆաաթլար պուլտնուղուն-
նը սէօյլէտի:» Մ. Գայյօ՝ պու մէսէլէտէ Մ.
Պրիանը իթնամ էթմէյէ չալըշաը վէ քէնտինին
Րօշէթ մէսէլէսիյլէ ապա ալտադատար օլմտոր-
ղընը պէյան էյլէտի: Միւտտաի ի ումումի Մ.
Ֆապէր իսէ, Մ. Մօնիսին թէէխիրի էլտէ էթ-
մէք իչիւն քէնտինի թաղիդ էթտիյինի վէ
Մ. Պրիան հաղպընտա Մ. Գայյօնըն տէտիք-
լէրինին խիլաֆը հաղիգաթ օլտուղունու պէ-
յան էյլէտի: Րօշէթին տալա վէքիլի օլան Մ.
Մօրիս Պէրնարըն իֆատաթը փէք չայանը
տիղգաթ իտիլէր: Պու դաթ՝ Մ. Գայյօնըն
էյիլիք էթմէք իսթէտիյի տալա վէքիլի իտի:
Մ. Պէրնար՝ մուհաքէմէնին թէիլիլինի սուլա
արպու վէ թալէպ էթմէմիշ օլտուղունու պիյան
էյլէտի: Շու հալտա Մ. Մօնիս վէ Մ. Գայյօ-
նըն իւղէրինէ պու գատար գուվլէթլի թէէ-
սիր իչլէտէն գաթ, Մ. «Բ.» ի հանի մէճ-
հուլ պիր չախս տըր: Մ. Պէրնարըն պէյա-
նաթընա նաղարէն Մ. «Բ.» նէ՝ պիր սյա-
սէթչինաս, նէ տէ պիր դաղէթաճը տըր: Մ.
Պէրնար՝ սէնաաթը իգթիգաւընտան պու Մ.
«Բ.» ին քիմ օլտուղունու պէյան էթմէքաէն
խթինքիաֆ էթմիշ տիր: Ֆաղաթ էֆքիարը
ումումիյէ Մ. «Բ.» ին պիղգաթ Րօշէթ քէն-
տիսի օլտուղունու գանն էտիյօր: Ֆաղաթ պու
գաննըն նէթիճէսի փէք աղըր տըր: Ջիրա է-
կէր պու գանն տօղրու իսէ, Մ. Մօնիս պիր
թաղըմ էսրարըն ֆաշ օլունմասընտան դօր-
պարագ պիղգաթ ճանինին թալէպի իւղէրինէ
մուհաքէմէսինի թէէխիր էթտիմիշ օլտիյօր:
Թահգիդ գօմիսիօնը թահգիդաթ վէ միւղաքէ-
րաթընը իքմալ էթմիշ օլտարագ րափօրընը մէճ-
լիս ի մէպուսանա թաղտիմ էտէճէք տիր: Գօ-
միսիօն աղաչարընըն զըսմը աղամը հիւքիւ-
մէթ թարաֆտարը օլտուղունտան Մ. Գայյօ
վէ Մ. Մօնիսին պէրաէթինէ դարար վէրէճէք-
լէրի գանն օլունույօր: Շիւպհէսիդ մէսէլէ մէ-
պուսանա կէլտիյինաէ պէօյիւք պիր կիւ-
րիւթիւ չըգարաճաղ վէ տնըն նէթիճէսի
Մայիստէ իճրա օլունաճաղ մէպուսան ինթի-
խապաթը իւղէրինէ փէք պէօյիւք պիր թէէսիր
իճրա էտէճէք տիր:

ՄԱԻԽԱՎԵՐԱԹ

ՊԻՐ ՍԷՆԷ ԶԱՐԳԵՆՏՈ.

ԵՆԻ ԱԼԹՈՆՏԱՆ ԶՐԳԱՐԱՆ ՍԵՐԱԼԹ

ՏՕԳ. Ա. ՃԷՊԷՏԵԱՆ, ՇԱԼԷՊ

Հէր սէնէ, պիւթիւն տիւնհատա՝ մատն
հալինտէ թօփրադտան չըգարընա սէրվէթ
հաղպընտա փէք աղար մուսայյէն պիր թատաւ-
վուրա մալիք տիրլէր, ղիյրաէքի րազամ վէ
նիսպէթլէր իլէ, 1912 սէնէսինտէ պիւթիւն
տիւնհատա իխրաճ օլունան մատնլէր հաղ-
պընտա գարիյունա պիր թէսաւվուր վէրմէք
մաղսէտինտէյիլ:

Մահէն ֆեօլիլի.— 1912 սէնէսի դարձընտա
պիւթիւն տիւնհատա 900 միլիօն միւքիտապ
մէթրօ, հախօտ պիլիմ թարթըլլէ (250 օդ-
գայը պիր գանթար ուսարագ) 3,900 միլիօն
գանթար մատն քէօմիւրիւ իխրաճ օլունուլ
տըր: Էն չօդ մատն քէօմիւրիւ չըգան մէմլէ-
քէթ Միւթթէիտէ ի Ամէրիգա օլուպ՝ մէղքիւր
մըզտարըն 1/3 իսէ օրատան մէյտանա կէլմիշ
տիր: անտէն սնրա էն չօդ իխրաճաթ ինկիլ-
թէրրատան օլմուշ տըր: Պու գատար աղիմ
միգտարտա մատն քէօմիւրիւտէն, վասաթ
պէօյիւքիւքտէ էլլի տանէ Մըսըր էհրէմլէրի
հափըլապիլէճէյի կիպի, ճիւմլէսի պիր քէօմէ
էտիլէպիլսէ, գաիտէսինտէ էնի, պօյուլ պին
մէթրօլուգ վէ հիւքսէպիլի 525 մէթրօլուգ,
մէֆրէթ սիյահ պիր քէօմիւր տաղը հափիւ-
ճաղ իտի: Քէօմիւր հասըրաթընտա իւչիւնիւ
մէվիլի թութան Ալմանիս օլուպ, իւչ միլիար
ֆրանկըդ քէօմիւր մէյտանա կէթիլմիշ տիր:

Կաղ հաղը.— Սէնէ ի մէղքիւրէ դարձընտա
տիւնհատա 66 միլիօն միւքիտապ մէթրօ, հա-
խօտ 208 միլիօն գանթար թէմիլլէնմիշ կաղ
հաղը էլտէ էտիլմիշ օլուպ՝ իչպու միգտարըն
9/63 ի Մ. Ամէրիգատան իխրաճ էտիլմիշ
տիր: Ասլէն քէօմիւրտէն իպարէթ օլան պու
սէյայը, պիր արայա ճէմ էյլէմէք իճապ էյէ-
սէ, պօյուլ 3,400 մէթրօ, էնի 1,000 մէթրօ վէ
տէրիլիլի 20 մէթրօ օլան կէնիչ պիր հալուղ
լաղըմ օլույօր, իչպու հալուղ կաղ հաղը իլէ
տօյտուգտա անըն իչինէ իթալիս վէ Եունանիս-
թանըն հէփ հարպ կէմիլլէրի սըզապիլիյօրլար:

Պիւթիւն տիւնհատն կաղ հաղը գուլուլա-
րընտան հալա կաղը հալինտէ չըգան կաղար
հաղպընտա մուսայյէն պիր շէյ տէնիլէմիշ իսէ
տէ, սալթ Մ. Ամէրիգանըն կաղ հաղը գու-

յուլարժնատան չըգարըզ հէրարէթ վէ բըրգ հա-
լինտէ իսթիմալ օլունան հալա կազընըն սէնէ
զարֆընտա միգտարը 63 միւքեաապ քիւ-
մէթրօ օլմուչ տրր, քի պու կազ իսթանալօլ
չէհրինին իւղէրինէ գօնուլա, անը 600 մէթրօ
գալընըղընտա իսթանա կազ քիււրէ ի հալաաը
իւլէ իհաթէ էտէպիլիյօր :

Տեւիր.— Չէլիք եա տէմիր իսթիմալը օլ
գատար թէլամմիւմ էյլէմիլ տիր քի, պիհագըն
ասըմըզ Չէլիք տարը թէսիյէ օլունույօր : 1912
սէնէսի զարֆընտա տիւնհաաա 8 միլիօն միւ-
քեաապ մէթրօ տէմիր չըգարըղըն օլուպ, իչպու
տէմիրի էրիտիպ պիր թալու վարը չէքլինտէ
գօյմագ միւմպին օլա, հէր թարաֆը 200 մէթ-
րօ ուզուն օլան մէֆրէթ պիր զար մէյտանա
կէլիյօր, պու աղիւմ տէմիր քիւթլէնին իւղէ-
րինտէ իքի տանէ Այա Սօֆիա ճամիւի հէրլէչ-
տիրիլէպիլիյօր : վէ անըն իւղէրինէ չըգմագ ի-
չին 1000 ալալը պիր նէրտիվան իճապ էտիյօր :
Տէմիր չըգարմագտա հինէ իւք մէվլիյի իհրազ
էլէյէն մէմլէքէթ Մ. Ամէրիգա տրր : Սալթ
Ալմանիատա իմալ օլունան չէլիյին աղըղըղը
Մըսըն էն պէօյիւք էհրէմինին սըղլէթինին
իւլ միւլի օլմուչ տրր :

Պաղըր.— Սէնէվի պաղըր իխրաճաթը տաիւ
տիւնհաաա հէր թարաֆտա աճալիպ սուրէթտէ
թէրագըը էյլէմէքաէ տիր : 1912 սէնէսինին
պաղըր հաւըլաթը թագրիպէն իւլ միլիօն գան-
թար օլմուչ տրր : Եինէ էն չօզ պաղըր իխրաճ
էտէն վէ էն չօզ պաղըր իսթիմալ էտէն մէմ-
լէքէթ Մ. Ամէրիգա օլմուչ տրր : Մէզքիւր
պաղըրը պիր Օպէլիսք հալինտէ տէօքմէք
միւմքին օլա, գաիտէսինտէ էնի, պօյու 30
մէթրօ վէ հիւքսէքիլի 300 մէթրօ օլան մէֆ-
րէթ պիր Օպէլիսք մէյտանա կէլիյօր : Պու
մէֆրէթ պաղըր քիւլէսի իսթանալօլուն
մարուֆ տիքիլի թաչընըն հանընա գօնուլա,
օ հէր քէսի հայրէթտէ պրապան թաչ, պու-
նուն հանընտա չօճուգ օլունաղընտան տա-
հա քիւլիւք գալըյօր :

Գուրչուն.— Բէզա սէնէ ի մէզքիւրէտէ չը-
գարըլան գուրչուն մատէնի իւլ միլիօն տէօրթ
հիւզ պին գանթար սըղլէթինտէ օլուպ՝ անը
միւտէվլէր պիր թօփ կիւլլէսի չէքլինտէ գօյ-
մագ միւմքին օլա, գուլթու 56 մէթրօ ու-
զուն, մէֆրէթ պիր կիւլլէ օլուր քի պունը
Բօմանըն Ս. Պեսուս քիլիստարըն էօնիւնէ
գօյտան անըն տալընտան հիւքսէք օլուր :
Գուրչուն իխրաճաթընտա տաիւ էն էնտէ
սուրան մէմլէքէթ հինէ Մ. Ամէրիգա տրր :

Թուրիա.— Սէնէ ի մէզքիւրտէ թուրիա
հաւըլաթը տաիւ էնէմմիլէթի հաիդ միգտար-
տա օլմուչ տրր : Շէօյլէ քի սէնէ հաւըլաթը
124,000 միւքեաապ մէթրօ օլուպ՝ մէզքիւր
մըգտար թուրիայը պիր մէթրօ էնինտէ վէ
պիր միւլի մէթրօ (պիր մէթալիք գալընըղը)
գալընըղընտա պիր թապագայա թահվիլ էյ-
լէտէք, 124 միլիօն մէթրօ ուզուն պիր թու-
թիա չէրիտի մէյտանա կէլիյօր, քի պու ու-
զուն չէրիա պիւթիւն տիւնհանըն էթրաֆընը
իւլ տէֆա գուչագ կիպի սարըղտան սօնրա,
էփէյի պիր փարչա տաիւ տրիթըյօր :

Նիփիլ.— Մալիւմ օլտուզու իւզրէ նիքէլ
հէնի սիքքէլէրին իմալ օլունմուչ օլտուզու մա-
տէն տիր : 1912 սէնէսինին իխրաճաթընըն
ճէմի 75,000 գանթար հիւսպ օլունույօր, պու
միգտարտա նիքէլ մատէնի պիր թէք պէօյիւք
մէթալիք սիքքէ չէքլինտէ տարպ օլունմագ
միւմքին օլա, պու պէօյիւք մէթալիյին գուլթ-
ու 76 մէթրօ վէ գալընըղը 2½ մէթրօ օլու-
յօր, պու մէթալիյի իսթանալօլտաքի Ղալաթա
գուլէսինէ տալալաճագ օլաագ պօյու անտէն
հօգարը չըգար :

Կիւմիւշ.— Էն չօզ կիւմիւշ չըգան մէմլէ-
քէթ Մէքսիքօ օլմուչ տրր Պիւթիւն հաւըլաթ
20,000 գանթարտան պիրաղ զիյատէ օլ-
մուչ օլուպ՝ անտէն պիր սիւլսիւ Մէքսիքօտան
չըգմըչ տրր : Պու գատար կիւմիւշի չըմէն-
աըֆէր իւլ տիւր պիր մահալա նաղլ էյլէմէք
իճապ էյլէսէ, անը նաղլ իչին 550 հիւք վա-
հօնու վէ անլէրի տիւզ պիր օլաաա չէքմէք
իչին 30 գուլվէթիլ լօգօմօթիլ լաղըմ օլու-
յօր :

Ալլուռ.— Տիւնհա չարչուսունա չըգարըլան
ալթուն սէրվէթ տաիւ մէզքիւր սէնէտէ աղիւմ
օլմուչ տրր : 96 միլիօն իրալըզ խալիս ալթուն
չըգարըլմըչ օլուպ՝ պու գատար ալթուն պիր
արալա ճէմ էտիլիպ՝ պիր փթտաա էրիտիլէք
թալու գարը չէքլինտէ պիր քիւլիւէ տէօ-
քիւլէսէ, պու միւքեաապ քիւլլէնին հէր թա-
րաֆը 3½ մէթրօ ուզուն օլույօր : Պու փարչա
ալթունու թարթաճագ գատար պէօյիւք պիր
թէրաղի պուլունտա վէ անըն օլ պիր կէօղիւնէ
Մըսընըն էն պէօյիւք տիքիլի թաչը թարթը
հալինտէ պօնա, ալթուն թարաֆը խալըճա
աղըր կէլիյօր : Ալթունըն գըսմը ազամը Թը-
րանսլապտան չըգարըլըյօր :

Փլաքին (պիյաղ ալլուռ).— Պու մատէն ֆի-
ւէթճէ ալթունըն իքի միւլինէ ֆըրլամըչ օլուպ

տրբեալ իշխնէ չէքլմիւնէր: Անյերին էօրնէյնէ իմթիսալ էթմէք պիղիմ քէսէմիդէ էլ վերմէ- տիյի կիպի, գօրդարըղ քի գարիյունտան էք- սէրիտինն տէ իշխնէ էլ վերմէդ: Հէմ տէ թէ- չէքքիւր էթմէյիյիվ քի էլ վերմէդ: Պիր քիմ- սէնին իսմի չըգմասընտան իսէ կէօղիւ չըգմա- սը տահա էյի տիր՝ տարպը միսալը միգրօպ- լար իշխն տաիի հաշիհ տիր: Ձէվալլըտորն պիր տէֆա իսմի ֆէնա չըգմը տըր: Նէ գա- տար տա պիղէ էյիլիք էթսէյէր եինէ իսմիէրինի թէպաիլ էթմէյօրուզ: Ֆադաթ անլէրտէն էք- սէրիտի պիղիմ քէնտիլէրէ գարչը թաչըտըղ- մըզ ֆէնա թէսալվուրա րաղմէն պիղէ էյիլիք էթմէքտէ տիրլէր: Մէսէլա, մայա վասրթա- սըլէ անլէրի իսմուրա գարըտրրաղմըզտա իսմուրու էքչիտիրլէր: սիւտէ գարըտըրտըղ- մըզտա պիղիմ իշխն եօղուրա եափարլար, հա- վա վասըթասըլէ իւղիւմ սույունա կիրմէյէ միւսսատէ էթտիլիմիլտէ սիրքէ հասըլ էտէրլէր: Հէմաէ կէճէ կիւնտիւզ, պիղտէն իսպէրի իսպէրսիվ, իշլէրինտէ դայրէթլէ չալըչըպ էլ- լէրինն պուլտուղու իշլ պիթիւն գուվլէթլէ- րիլէ իշլէրլէր: Իշթէ պու սէպէպտէն տիր քի էվ իսանըմլարը գըչ իշխն սաղլամապ իսթէ- տիլէրի մէյվլէրի գայնատըղ՝ չիշլէրէ տօլ- տուրմաղտան չիշլէրի վէ գափաղլարընը էյի- ճէ գայնատըպ, չիշլէր տօլտուղտան սօնրա ալըրնը սըղըճա գափաթմապլար իսէ՝ միգրօպ- լար պունլար տա սիրքէյէ թաճվիլ օլունմաղ իսթէրիլիյօր տէյիւ զանն էտէրէք իշլ պաշլա- յ/պ պաշա չըգարրար:

Էյէր միգրօպլար մահվ օլաճագ օլսալար պիր գաշ այ զարֆընտա եէր եիւղիւնտէն ճիւմ- լէ սէպլէ, ֆիտան, հայվան վէ ինսան մահվ օլուր իսի: Չիւնքի նէպաթաթ ալէմի քէնտի զըտասընը հալատան վէ թօփրաղտան անճագ միգրօպլարըն մուսվէնէթիլլէ տապիլիլ: Նէ- պաթ իսէ մահվ օլունճա ինսան մահվ օլուր:

Միգրօպլար իսայր իշլէյնն րէսուլլար տրբ- լար: լաթին րէսուլլարտան պիրի իսան չըգ- տըղը կիպի, պու գատար հատտուրզ հիսապօրը միգրօպլարտան տա ճիւղի պիր գըսմը մուղիրը չըգմը տըր: Պիր տէրտէ տիւչար էտէնլէր իշթէ պու ագալլիյէթի թէչթիւ էտէն թագըմ տըր: Իմաի կէլինիվ, միւթթէֆիլիմիվ օրտու- սունու տիւչմէն օրտուսունտան թէֆրիվ էտէ- լիմ վէ միւֆիտ միգրօպլարը վէլի ինիմէթլէրի- միվ թէսմիլլէ էտէրէք, պունտան սօնկրաքի սաթըրլարտա միգրօպ լուղէթիլլէ տիւչմէն օր-

տուսունու անլայալրմ վէ պու օրտունուն պիղէ գարչը իսթիմալ էթտիլի մանօլրալարը պիր աղ իսմիվ էտէլիմ:

Իշպու տիւչմէն օրտունու վիւճուտն սու- րընա տէօրթ դափուտան հիւճիւմ էտէր: 1, Հալա վասըթասըլա՝ աղըզ, պուրուն վէ րիյէթ (ազ ճիյէր) գափուսունտան: 2, Մէքիւլաթ վէ մէչրուպաթ վասըթասըլա աղըզ, միտէ վէ պա- ղըրսաղլար գափուսընտան: 3, Թէմաս վասը- թասըլա տէրի գափուսընտան: 4, Պիր թա- ղըմ հայվանաթ վէ հաշէրաթըն ըսըրմասը վա- սըթասըլէ գան տամարը գափուսունտան:

Պու գափուլարըն հէր հանկըսընտան կի- րէրլէրսէ կիրսիլլէր ֆարգ էթմէլ, մագսէտլէ- րի ձյնի տիր, եանի մուհաֆըզ ապէրի (եանի գանըն միւսաֆաա էտիճի քիւրէճիլլէրինի) վէ էհալիյի (եանի վիւճուտն սէլլէրինի) էօլ- տիւրմէք: Պու մագսէտլէրինէ վասըլ օլմաղ իշխն տէ չու իքի թարիգտէն պիրինի իթթիսաղ էտէրլէր: Պաղը ճինալէրի կիրաթլէրի եէրտէ տուրուպ թէօրէյէրէք, պէրապլէրլէրինճ, թա- չըսրգլարը գէնր վասըթասըլա շէնրին սույու- նու (գանը) ղէնրլէրլէր: Պաղը ճինալէրի տէ վիւ- ճուտուն հէր թարաֆընա տաղըլըպ մուհաֆըզ ապէր վէ էհալի իլէ ալն ալնա մուհաթէպէ ի- տէրէք անլէրի պիրէր պիրէր էօլտիւրիւրլէր: Պէրէքէթ վէրսին քի կէրէք մուհաֆըզ ապէր- լէրտէ կէրէք էհալիտէ եթէր գատար վաթման- փէրվլէրիք բուհր վէ լաղըմ օլան էսլիհա պու- լունտուղունտան նիշէ տէֆա տիւչմէն ապէրի- նի եէր իլէ էքսան էտէրլէր, վէ ֆիւթուհա- թը գաղանըլար: Պէօլլէ պիր դալէպտէն սօնկրա վիւճուա այնի տիւչմէն օլան տէվլէ- թին (լիլլէթին) ապէրլէրինէ իլլէրիտէ հիյն ի հաճէթտէ տահա մունթաղամ սուրէթտէ մու- գալլէմէթ էթմէք իշխն իսթիւքիսմաթը թագ- վիլլէ էտէր, վէ ալէսսէվիլլէ պիր միւստտէթ այնի տիւչմէնտէն միւթաղարըր օլմաղ: Մէսէլա, թիֆօ, տիֆիլէրիւ, կէօվէօքսիւրիւք, գօլէրու, վէպա, չիլէք, սքարլաթինա վէ սարը հիւմ- մա կիպի իսասթալըղլար պիր քիմէյի իքինճի տէֆա գօլայ գօլայ եաղալայամաղլար: Ֆա- դաթ պալլէն տէ պունուն աքսի օլարագ, տիւչ- մէն սուրտան կիրմէնին թարիլինի էօյրէնիպ, իքինճի տէֆա տահա գօլայ իլլէրի կիրէր: Մէ- սէլա, զըղըլ եիւրիւք եախօտ եըլանըզ նամ իսասթալըղտան իֆադաթ պունանլար իքինճի պիր հիւճիւմէ տահա գիյատէ մարուզ օլուր- լար:

Թէնէֆֆիւս ալիքէրի գափուսնտան պիղէ հիւճիւմ էտէնէրտէն պալլարը վերէմ, տիֆ-թէրիա վէ սաթլըճան միգրոպլարը արր:Պաւ-լար խասթաննն պալլարը եւ սալէտաւնտան (թիւթլիւք) մէ վճուտ օլուպ, պու սոնկրաքիւէր գուրույուպ թողա թանվիլ օլտուգլարընտան միգրոպլարտա թօզ իլէ պէրապէր հովալյա տա-ղըլըլար վէ կէրէք սաղ օլտնլարըն, վէ կէրէք պիւնէֆո խասթա քէնտիտիւնն անլէրի թէնէֆ-ֆիւս էթմէսլլէ էվվէլքիլէրտէ խասթալլոգ պալլար, սոնկրաքիւտէ իսէ խասթալլո տաճա իլէրի կիտէր: Պուճտան մատա խասթա պիր քիմսէնին երւզիւնէ դարչը ազսըրաբադ միգ-րոպլարը սողորուտան էվվէլքիւնին աղղընա վէ երւզիւնէ նազլ էտէպիլլէր:

Հազմ ալէթլէրի գափուսնտան պիղէ հիւ-ճիւմ էտէնէրտէն պլլիլլէրի՝ թիֆօ, գօլէրա վէ գանլը խանալ (պուլալլոգ նէվի) խասթալլոլը արր: Պուճտարն միգրոպլարը խասթաննն մէն-ճուտաթը (սալէ, խաթիֆոս, պէվլ) վասըթասըլ-լէ տըլարը վէրիլիպ, եւ խասթալլա մուգայ-կէտ օլան քիմսէնին էլլէրի վասըթասըլլէ սօզ-րուտան մէքիւլաթ վէ մէլրուպաթա գարը-չըլըլար եւ տա մէնճուտաթաթան թօփրաղա կէ-չիպ, թօփրաղաթան սէպղէվաթա վէ իչէճէք սու-լյա նազլ օլտնուլար: Ախէր պիր պլլիլ վասթաթի նազլլարը տա աթի էվ սինէյի տիր: Սինէյլէր իւզլըլէրինտէ միլեոնլարճա միգրոպ թալըլապիլիր օլտուգլարըն էվվէլճէ զիքր էթ-տիք: Անլէր խասթաննն մէնճուտաթը իւզլրի-նէ գոնուպ, ալազ վէ գանատլարընը միգրոպ-լար իլէ երւթլէթտիլաթէն սոնկրա գալլոպ կէ-չէճէք վէ իչէճէյլէրին, գոսպ վէ գաճապլարըն իւզլէրինէ գոնարապ, կէթիլաթիլլէրի միգրոպ-լարը անլէրէ պուլալարըլըլար վէ սաղ քիմ-սէլէր մէքիլիւր նէսնէլէրի խաթիւմալ էտէրէք, միգրոպլարը տէրուլէրինէ ալըրլար:

Մէքիւլաթ վէ մէլրուպաթ վասթասըլլէ եալընիղ միգրոպլար տէլլ, հաթթա պիր թա-ղըմ գուրալարըն եւ մուրթալարըն աթի միտէ վէ պողրոսապլարըմըլա կիրէրլէր: Սողոլճան վէ էմալի գուրալարըն եւ մուրթալարընտան մատա, պալըգտա, սըղըր էթինտէ վէ տօնուգ էթինտէ պապէն մէվճուտ օլտն սաթի տաճա ուֆապ, լաքին տաճա զիլսնիլ գուրալարըն եւ մուրթալարըն պու թարղտա իչէրիմիլէ կիրէրէք օրատա թէօրէրլէր, պաղըլարը պա-ղըրսապլարա եաթիլըպ գանր սօրարտոգ գաթի-լէտիլլէր, սաթիլլէր իսէ վիւճուտուճ ֆարպը

թարաֆլարընա տաղըլըպ, աղըր իւֆիւնէթ վէ խասթալըլա սէպէպ օլուրլար:

Թէմաւ վասթասըլլէ հիւճիւմ էտէնէր-տէն պլլիլլէրի չիչէք, գըղաթը, գըզըլ սղարլաթիւն, երլանճը, ճիւզամ, ուլուլ, սալզըրան, Ֆրէնկի վէ Պէլ սօղուլըլուլ խաս-թալըլարը տըրլար: Պուճտար՝ տէլլ եւ-լընըլ սաղ քիմսէնին վիւճուտընն խասթա քիմսէնին վիւճուտուճա սօղուլտան թէմաւ էթմէսլլէ, իլլա խասթաննն իւթիւմալ էթտիլի գաւէն, գալը, չաթալ, պըլապ, փէչկիր, եւ-թազ վէ էլպիսէ վասթասըլլէ տաթի գօլալ-ճա նազլ օլտնուլար: Պուճտա ն էվվէլքի լաքի թազսիլլէր ալլընտա զիւր էթտիլիմիլ իլլէթլէր տաթի պու նէսնէլէր վասթասըլլա, պալալարա սիրալէթ էտէպիլլէր:

Էօփմէք վասթասըլլէ Ֆրէնկի վէ Տիֆթէ-րիա խասթալըլարընն, վէ պլրպէրլէրին ուս-թուրալարը վասթասըլլէ՝ թէքար Ֆրէնկի վէ երւզէ թարի պիր նէվ տէրի խասթալըլը-նրն պիսուլ վէ սողալամ քիմսէլլէրէ նազլ օլտն-մուլ օլմալարընն նիւմուսէլլէրի էքսիք տէլլ տիր:

Հալլանաթ վէ հաչերաթըն ըսըրմասըլլէ վիւ-ճուտէ նազլ օլտնան միգրոպլարտան պալլըլա-րը աթիւտէքիլէր տիրէր:

Գուտուլ իլլէթի միգրոպլարը. — Պու իլլէթի միւլպիլէտ օլտն քէօփէք, աթ վէ ինէյին ըսըր-մասըլլէ իլլէթլէր ինտանա կէչէրլէր:

Էնէմիլլէթսիլ տէլլ սալազըլմըլ ֆազաթ վիւճուտէ նիչէ տէֆա քիւլլի զարար իրաւ է-տէն որթմա խասթալըլը՝ պիր ճինս սիլլի սի-նէյին ըսըրմասըլլէ վէ սարը հիւմմա նամ միւտ-հիլ խասթալըլ՝ տիլէր պիր ճինս սիլլի սի-նէյին ըսըրմասըլլէ ինտանա նազլ օլտնուլ: վէպա իլլէթի նիչէ տէֆա փիլէլէրին ըսըր-մասըլլէ վէ Աթրիդանն ուլալ իլլէթի ցեքցի նամ սինէյին ըսըրմասըլլէ սիրալէթ էթտիլի խաթաթ օլտնմուլ տիր: Ըսըրաբադ պու հալ-վանլար տէրիլի եարալալըպ աղըլարընտա մէվճուտ օլտն իլլէթ միգրոպլարըն եարալա երլէլտիլլիլլար վէ միգրոպլար եարալա վիւճուտուճ սէլալարընա կէչէրէք հէր թա-րաֆա տաղըլըպ աթէմիլ զէհրլէյօրլար: Պաղէն էլտէ եւ սալալաթի ուֆապ պիր եարալա մէլալտա կէլլէն պան զէհրլէնմէսի վէ թիլթանոս խասթալըլը հէման տնի մինվալ իւզըլէ, եանի եարալը հասըլ էտէն միւս, պրչապ եւ սաթի պիր նէսնէտէ, եւ տա տէրիտէ, հալալա եպ

խօսն տա հարսեա սարրլան փաշավրատա մէվ-
ճուա օլան իւլէթլէր միդրօպլարնրն զանա սի-
րայէթ էթմէսի երեզլինանն զուհուր էտիյօր-
լար :

Իշիէ ճիր թաղըմ իւլէթլէր՝ քի իսմէրի
պիզէ պիր չօզ խաւթալար, պիր չօզ թապիպլէր
վէ հիւզլէրճէ նէվ իլաճլար տէրխաթրր էթ-
տիրէճէք հէրտէ՝ ապընտըզըմը նիչէ ստիր
թէհլէթլէր կիպի, ինթիրազ էթմէսի մու-
հիմմ օլան քեհլիթիլիւր տէրխաթրր էթտիր-
ռէլէր տահա տօղրու օլուր :

ՊԻՐ ԳԱՉ ՍԷՕՉ ՎԷ ԱՐԻՉԷ

ԿԱՐՕ. ԳՕՃԱԵԱՆ ԷՖ., ՄԵՐՁԻՖՈՒՆ

Փրօֆ. Գրիգորեանն Յովնան Կարապետ-
եան էֆ.յէ հազարըմ մէքթուպ (Բահնիւմա նօ.
8) մաթպուլաթաա վէ էհալիմիզ արասընտա
խայլի գիւ ու զալը մուճիպ օլտու : Պիլա չիւպէ
չու հալ մէքթուր պէնտաէթի պազը թապիրլէ-
րին սուի թէֆէհնիւմէ ուղրամարընտան միւն-
պէյիս տիր : Պէնա արգզաթլէ միւթալաա օ-
լունտուզաա հասըլ օլան հէյէճանըն՝ մանա-
տան խարիճ օլտուզու թէզանիւր էտէր :

Փրօֆ. Գրիգորեանն 12 նօ. Բահնիւմաա
վէրտիյի իզահաթ սէօլլէրի մէսէլէյի վազըհէն
անլաթարաճազ տէյու մէմուլ էտէրսէք տէ,
եինէ տէ պիր գաչ սէօզ սէօլլէմէյի ֆախտէտէն
խալի սայմայըլ :

Մէզքիւր իզանաթտան պէրրազ անլալը-
տըզը իւզրէ՝ մագոտա Կարապետեան էֆ.նին
Լուս. քիլիսէտէ տախիլ վէ օնուն վարդապետ
եա Եպիսկոպոսը օլտուզունու թագպիւն էթմէք
աէյիլ, անճազ միւմարլէյին քիլիսէնին էսաթի
թալիմէլինէ ինսանասըլընը, հաթթա Ալլա-
հըն շախալէթի, Քրիստոսուն ուղուհիլէթի, Եր-
րոյդաթիւն, ճանըն էօլլմսիւզլիլիւ վէ սաիրէ
կիպի Քրիսթիանըլըն էսաթի թապիրլէրի հազ-
պընտա մէսէքի մուվաֆըզ օլմատըզընը եա-
զընսան պիլալիյինտէն, օլ վէճէլէ քիլիսէյէ վէ
վիճտանընա մէսուլ թութուլաճաղընը տէրմի-
յան էթմէքտէն իպարէթ իտի : Ազաէմճէ Կա-
րապետեան էֆ. հազպընտա պիզլիմ տախիլ մէվ-
սուզ մէնպատան էտինտիլիմիլ թէէսիր աշի
օլմուլ ալըր : Շու հալտէ պիլա թէճէտաիւա ի
էֆ.եար վէ իալիսէթ օ մէսլէքի իլթիզամ
էթմէք հիւքմէ քեաֆի սէպէպ օլուպ՝ Փրօֆ.
Գրիգորեան կիպի միլլէթի վէ քիլիսէյի սէվէն
հէր պիր քէսին քէնաթիւնի հաղէր էթտիրմէյէ
վէ նասիհաթ էթմէյէ հազպը օլուր :

Փարմաղըմըլը հարանըն իւզերինէ զօյալըմ :
Կէնճլէրիմիլին տինաէն սօղումարնտա,
պրասկական օլան «Դրախսի զնսանիֆ» թէսմիյէ
էթալիմիլէ իւմէնի տիլլէրիմիլին նիչէ հէր-
լէրու, տին նօղթասընտան սարսըլմասընտա
վէ պուհրանըլը պիր տէվրէ էօնիւմիւզտէ ա-
չըլմատընտա բուհպան կիւրուհըմըլըն փէք
պէօլլէք մէսուլիլիլէթի հօօզ մը տոր : Օնլա-
րըն իալիս Կրօնական օլմատըզլարը, վէ արա-
լարընտա տինին վէ քիլիսէնին ազախտինէ ի-
նանմայանլար պուլընմասը միլլէթին էօնիւնէ չու
քէնէյի աճիւմըլ մը ալըր : Հէր պիր հազիգի Էր-
մէնի պուհու իթիրաֆ էթմէմէք էտէպիլիւր
մի :

Պիւր զէման Կղերակալըմըլըն անուս թա-
լիմսիլ օլմասընտան պիզար վէ միւթէլէքթի ի-
տիք, չիմաթ իտէ ունեալ կղերէրիմիլ չօզալտը
իտէտէ, զաաթիմ անուս ամմա իալիս կղերէրիմիլէ
րահմէթ օգաթտուրույօրլար : Սիւրիւնիւն յու-
հաֆըզը օլմազա ահա ու վաա էտէն չօպան-
լարըմըլ, մուհաֆազա էթմէք չուրտա տուր-
ոււն, քէնտիլէր սիւրիւնիւն խասմիլէրի օլու-
յօրլար : Տիւլմէն իտէտէյի կիպի սիւրիւլիւ
սէրսէմէթիւն, խըրփալտընը գայասըլճա քէյ-
ֆինի ալրիճատընա սէյը էտիյօրլար :

Միալը փէք եազընտան ալալըմ : Տահա
սոն վազրիլարտա Քրիստոսը վէ Քրիսթիանըլ-
ըր տէվրմէյէ գալըրչան Մանկասարեանլարա
վէ տինտիլիլ վալ էտէն սաիր պիր չօզ նա-
չիւր էֆ.եար շախալարա վէ զազէթալարա
գարչը նէրէտէ պիզլիմ ունեալ ճէսուր կղերէ-
րիմիլ, Կէօզլէրի էօնիւնտէ օ ճինս պէնալէր
էլտէն էլէ, էվաէն էվէ կէզաթիլտի, չօզլար
սիւրչաիւ, չօզլար սարսըլար, միլլէթիմիլ
տէհէթիլի պիր աիլազի տէվրէ պաչընտա պու-
լունտու : Աւարար գահրամանլարընը բու-
հընտա օլան կղերէրիմիլ նէրէտէ : Եօօզ մը
Բարգէնիլէրիմիլ, Մուշիլէրիմիլ, Սասիանլա-
րըմըլ, Թորգոլարըմըլ, Եզիլիլէրիմիլ, Մա-
զաքեալարըմըլ, սաիրէ : Օնլարտան սէս հօզ,
սէտա հօզ, զիրա... տահա պիլալիմիլի պի-
լէ ալըզ սէօլլէմէյօրուլ :

Սաթ Բանկիւմաա, Անեսարեաթ վէ Տա-
ճարտա սահիպի վիճտան պազը զաթլարըմըլ
սէս գալտրտրլար, պուհլարըն արասընտա
սիւնիլ բուհպանլարըմըլտան Տ. Զարմայր վէ
Տ. Դէննիս քահանայարա բասթ կէլտիք : Հայ
Եկեղեցիմիլին կղերէրի սալթ պուհլար մը
ալըր :

Էվվէթ, միւսթէննալար պաշտօնըն թաճը
օլմագ լւզրէ, ուսնայ Գազաթ տինտար Կդեր-
լէրէ միւլէթիմիզին էչէտտ ի լուզումը վար:
Շայէտ Կարապետեան էֆ. պէօլէ պիրի օլա-
ճագ իսէ ալգըլարը, թէպրիք էտէրիզ, թագ-
տիր էտէրիզ: Լաքին նէ՞ թէէմինաթըմը վար:
Տահա տինն տինին Խաւսի քալիսընա գարը
օլան պու կինն քիլիսէնին ծխախոտընա գարը
հազգընտա թէճէտտիւա ի էֆ. քեհարա՞մը մա-
լիք պուլունույօր: Լաքին Կարապետեան էֆ.
ուսնայ պիր զաթ տրր. ափանսըզ վէ րասիֆալ
պիր սուրէթտէ թէպէտտիւա էտէպիլիւր տէմէք
մանթըզի միւլէթիւէ գօշմագ օլմա՞զ մըէկէր էօլէ
օլտուզունու կէօրսէմ իւք ալգըլայանլարտան
օլաճաղըմ: Կարապետեան էֆ. յի շախսէն թա-
նըմամ, լաքին մալիւմ վէ միւլէթպէր արլէսին-
տէն պազըսը մարուֆըմ տրր: Խուսուսթտէն
տէյիլ, խուլուստան միւլէթիմիզին մէնֆաթթը
նամէնա թալսիլէ էտէրիզ քի նահազզ պիր
մուճիպլէ օ աւպարեգէ աթըլմասըն: Փրօֆ.
Գրիգորեանն սէտիլի կիպի պու քէնախի ի-
չին սուզութ օլմուշ օլուր: Սու ի թէլազգըյա
ուզրամայալըմ. միւլմալիլէյին Լուս. քիլիսէ-
սինէ իլթիսագընը սուզութ աւտ էթմէյօրուզ,
Փազաթ պիր քիմսէնին ինսնալարազ Բուհ-
պանըղը ինքիսապ Կրսիսի ճեհէթիլի ախրազի
պիր սուզուք տրր, աթէլի օյնաւագ տրր:

Աղիզիմ Կարապետեան էֆ., իսայալ էտէ-
րիմ քի Ս. Էջմիածինտէ, Սրբաթիւն Սրբա-
թիւանըն, Մար խորանըն էօնիւնտէսինիզ Ալլա-
հըն, վեհ. Հայրապետին վէ պիւթիւն քի-
լիսանըն հուզուրընտա՝ Հայաստանեայց Ա-
ռաքիւական Ս. Եկեղեցիին ապաւտինէ, միւլ-
լէթիմիզին չէրէֆ վէ խըտմէթինէ սատըզ պու-
լունաճաղընըզա «Երդնում զերդնումն Սուրբ»
տէր իքէն թէմէնի էտէրիմ քի երդնընըզ
խալիս վէ ճիտար օլտուն վէ Գաղ. Յ. 7 ալէ-
թին հիւքմիւ սիզտէն պաթտ օլտուն: Թէմէնի
էտէրիմ քի տինտարըզլարը, խուլուս վէ ֆէ-
տաքեարըզլարը իլէ միւլէթիմիզէ չէրէֆ օ-
լան Յուսիկէր, Սահակլար, Միսրոպլար,
Շնորհալիլէր, Խրիմեանլար կիպի պիչարէ
միւլէթիմիզին վէ մուգատտէս տինիմիզին
թէլալիսինէ խատիմ պիր միւլիւա օլա-
սընըզ: Հագիգի պիր քարեկարգիլ, Տիպար
պիր կդեր օլտուզունուզը կէօրսէմ, էլիմէ
կէչսէնիզ իւք սէֆա աջընըզը հաւրուրեյ
էտէն պէն օլաճաղըմ: Տօղրու, հազգ վէ փաք
մուճիպլէ հարը եօլտան տէօնմէքտէ քեար
իլէրի աթըլմագտտ տրր: Ս. Նախանյալու-
րըմըզըն Ալլահը սիզինէ օլտուն:

ՏԻՆԻ

Քիլիսէլէրիմիզին Իճի ՔիՄիւն Տիր

Քիլիսէլէրիմիզին իճի տէմէքլէ, անըն մէք-
թէպ վէ մինպէլէրինին զայրըմասը մէսէլէ-
սինի անլաթմագ իսթէրիզ: Պոզը ճէմաթթ-
լարտան քէնտի քիլիսէ հա մէքթէպլէրինին
խտալէսի հազգընտա միսիօնէրլէր իլէ գօնուշ-
մաղա կէլէնլէր՝ անլէրտէն իսթէտիքլէրի մըգ-
տարտա ազչէ ալամազլարսա, տէտիքլէրի
պու օլույօր, «Իշ սիզին, քիլիսէ սիզին, մէք-
թէպ սիզին: Սիզ պու մըգտար փարա վէրէ-
մէպսէնիզ, ճէմաթթըն տախի իպթիտարը հօգ:
Շու հալտէ մէքթէպի վէ մինպլի գափաթմա-
լուլըլ»:

«Իշ սիզինտիր» Պու եանըն թասալ-
վուր օլ գատար թէամմիւմ էթմիշ քի,
գօմշու ճէմաթթլար պիլէ հէփ մէքթէպ վէ մին-
պէլէրիմիզին միսիօնէրլէրէ վէ Պօրտ չիրքէ-
թինէ ախ օլտըզը զանընա զահիպ օլմուշ
սըրլար:

Հալ պու քի պու կինն մէսէլէ ասլա պու
եերտէ տէյիլ տիր: ԻՇ ՊիՋիՄ Տիր: Միսիօ-
նէրլէր պիլէ էմին եարսընը տըրլար. պիզ
քէնտիմիզ քէնտի իշիմիզի թէրթիպ էթմէլիզ.
քիլիսէլէր մէքթէպլէր պիլիմ տիրլէր, ասը
մէսուլիլթ պիլիլ իւզլիլիմիզտէ աղըրլաշմը
տըր: Պու մէսուլիլթի իյֆա էտէպլիմէմիզ ի-
չին Միսիօնէրլէր պիլէ եարտըմ էտէրլէր.
թաքի, քէնտի իշիմիզի քէնտիմիզ խտալէ
էտէպլիտիլիմիզտէ անլէր մուալէնէթի քէ-
սիպ իլինէ տիյարըմըզտա տահա մուճիմմ սայ-
տըզլարը եէրլէրէ ազչէլէրինի միւնհասըր զը-
լաճաղլար տըր:

Քիլիսէլէրիմիզին իճի պիզ եէրլիլէրէ ախ
օլտըզընա տաիր, հաղընտա՝ Պօրտ չիրքէթի
քէնտի միսիօնէրլէրինէ չէօլէ պիր գարաընա-
մէ հօլլամըշ օլուպ, թէրճէմէսի պէր վէճհի ա-
թի տիր:

«Էվվիլա.— Եէրլի Քրիսթիյանլար պիլիսին-
լէր վէ անլասընլար քի, Ամէրիգան Պօրտ չու
եէտի խուսուստա մէսուլիլթ գապուլ էթմէզ,
հանի»:

1. Եէրլիլէրին արզու էթտիքլէրի եէնի վէ
միւլէլէլէֆ քիլիսէ վէ մէքթէպ պիլիս մէսա-
րիֆլէրինէ,

2. Եէրլի չօպան, լաիզ վէ մուալիլմէրլին
մաաշընա,

3. փահալընդ սէպէպինտէն իճապ էտէն մաաշ թէզերտինէ :

4. Ինթիյար վէ իշտիզ իշճիւէրէ թէգաւաւտ մաաշ վէրմէյէ :

5. Անլէրին (իշճիւէրին) չօճուզլարընը ճապա թալիւմ էթտիրմէյէ :

6. Ճապա քիթապ , դազէթա վէ սաիրէ վէրմէյէ :

7. Եէրլի չօպան , վաիզ վէ մուալլիմէրին մաաշընը արթըրմաղա , Պօրտ չիրքէթի մէսուլլիյէթ գապուլ էթմէյէճէք տիր :

Սանիհն.— (1) Եէրլի քիլիսալար անլաւար քի , իշ Միսիօնէրլէրէ վէ Միսիօնէր չիրքէթլէրինէ աիտ օլմալըպ , եէրլիլէրէ աիտ տիր :

(2) Եէրլի Գրիսթիանլար էյի անլասըն քի , քէնտի իշլէրինի քէնտիլէր իտարէ էթմէք վէ քէնտի գուվլէթ վէ Ֆէսաաքեարլըզլարըյէ իշի կէնիշլէնտիրմէք փարզ վէ ինթիյազը քէնտիլէրէ աիտ տիր :

Իշթէ Պօրտ չիրքէթինին գարալարը : Եիմտի տէմէք օլույօր քի , պուստան պէօյլէ հէր պիր ճէմաաթ վէ քիլիսէ , (1) Գէնտի միկպէր վէ մէքթէպինին իտարէսինի , (2) Իսթիլիստամ էտէճէյի վաիզ , մուալլիմ վէ մուալլիմէյի , (3) Մուլարա վէրէճէյի մաաշը , (4) Պու մաաշաթըն թէսվիյէսի պապընտա պիւտճէ մէսէլէսինի ԳէնՏիՍի տիւլիւնիւպ գարար վէրմէլի տիր : Պուստան չու անլաշըլմամալը քի , Պօրտ չիրքէթի վէ միսիօնէրլէր արթըզ քիւլլիյէն պէշարէթ իշինտէն էլ չէքիպ անը սըրֆ եէրլիլէրին իւզէրինէ պրագտըլար , անճազ անլէր պէշարէթ իշինն թէրագզընը իշինն եէրլի ճէմաաթլարը ույանըպ քէնտի իշլէրինի մուալլէնէթ ալմագսըզ , ֆհնսիյէր թէսվիյէ էթմէսինի թալէպ էալիօրլար , վէ պէօյլէ էտէրլէրսէ . տահա գիյատէ քիլիսէլէր գուվլէթլի օլուր վէ պէշարէթ իշինն էյի պիր միւսթագպէլինն միւսթագզը օլուսապիլիր : Իանէ ալան ճէմաաթլար — պա թէճրիպէ կէօրիւմիւշ քի — պու կիւնէտէք գաիֆ գալմըլար վէ պէօյլէ տէվամ էտէրսէ , եինէ գաիֆ գալաճազ տըրլար :

Եունու տէմէլի իզ քի , Պօրտ պալատէք գարարընը մէվզը ի իճրայա գօյունճայատէք եինէ գաիֆ քիլիսէլէրէ վէ պէշարէթ իշինն մուալլէնէթլինի քէսմէյէճէք տիր :

Իմտի քիլիսէլէրիմիզ իշինն եափաճազ էն էյի շէյ նէ՞ տիր : Պէնճէ տէրհալ , ֆհնսի ֆհնսիյէրինէ կիւրեֆ , վէ պիրի պիրիյէրիյէ պիրիյէպ

պիրիյէֆէ Ինճիլի իշինն թէրագզընընա սայ էթմէք , վէ դայրէթ հէմ ճէմէրտլիքլէ գուշանըպ պէշարէթ իշինն տիյարըմըզտա օլան միւսթագպէլինի պիր եէրլի Պօրտ քիշիլիյէ եա աիսէր պիր եօլ իյէ թէէմին էթմէք տիր :
Թալաս ՄիՊԱՐ Յ. ՄԸՆԶԵՐԵԱՆ

Հէր Կիւնքի ԵՍԿի ԻՇ

Նէ չօզ քիմսէլէր սապանլայըն քէնտի իշլէրինէ կիտէրքէն «Հէր կիւնքի էսկի իշ» տէյու սէօյլէնէրէք կիտէրլէր : Ֆիլվազը տա չօզլարըն իշի արթըզ օսանճ պիր հալ քէսպ էյէմիշ տիր : Այնի տէսթկիւստա սապանտան ագշամա գատար մէքիկ աթմազ , սէնէլէրտէն պէրու այնի տիւքեանը աշըպ էօրթմէք , այնի իյնէյի սօգուպ չէքմէք , այնի գապլարը երյզամազ , այնի էվ իշլէրի , այնի չարշու իշլէրի , պու պէրգարար տէվամ էտէն միւսթարըտ իշլէր ինսանըն ճանընը սըզըպ օսանճ կէթիրիօր : Իմտի պու հալ ու քէյֆիյէթլէր ալթընտա ինսան պու նէշէսիզ հայաթտան նասըլ գուրթուպիլիր , իշէ հէր սապան եէնի պիր շէվզ վէ իշթան ու դայրէթլէ պաշլամանըն չարէսի նէ՞ տիր :

Պուստան իշինն երվիյէ , հէր սապան հաիստ հէր տէֆատա իշինի պիւսպիւթիւն եէնի պիր իշ տէյու թէլալըն էյլէ : Վազըն 10-15 եաիստ 20-25 սէնէ ալէտտէվամ այնի իշտէ տէվամ էթմիշ իսէն պէօյլէ հափմազ գօլայ տէյիլ իսէ տէ իմքեանսըզ տա տէյիլ տիր : Հէր կիւնքի վալիֆէնէ պիւսպիւթիւն եէնի պիր խըտմէթ իմիշ կիպի պաշլա վէ կէօրէճէքսին քի օ էսքի իշ սանա եէնի պիր իլհամ իլէ փէք խօշ կէլէճէք տիր :

Պիր տէ պու կիւնքի իշինն հայաթընըն էն սօն կիւնքիւնին իշի իմիշ կիպի պաշլա : Վազաա պու միւսթալաա պէլքի սէնի թէմքինլի պիր հալա կէթիրէճէք , լաքին զլյանը եօգ այնի վազըթտա օ իշի շէվզ իլէ վէ միւքէմմէլ պիր սուրէթտէ իճրա էթմէյէ սէնի սէվզ էտէճէք տիր : Յիսուս Բրիստոս քէնտի իշինի իքմալ էթտի , վէ շակիրտլէրի օ իշի քէնտինն պըրագտըզը եէրտէն ալըպ իլէրի կէօթիւրտիլէր :

Պիր տէ չու եօլու սընա .— «Պու իշիմի պիր պաշազա գաթ տէրիւհտէ էթսէ նասըլ հափար իտի ,» տէյու տիւլին , վէ սէն տէ էօյլէ հաիմաղա չալըշ : Խուսուսա հազգընտա եիւքսէք պիր թէսալվուր թէշքիլ էթմիշ օլուսաղուն պիր գաթ խայալ էյլէ վէ օ կէլիպ տէ ,

պուռ սենյին ատի վէ օտանձ սայտըղըն իշի պուռ կիւն իշիւն տէրիւնտէ էթոնէ նա՛սըր ետփար իտի աէյիւ արիւն վէ սէն սէ էօյլէ ետփար :

Էսքի իշտէ հէնի շէվի պուռ Կօք իշիւն պիր հօլ տա քէնտի քէնտի Վաղիքէ պաշընտա տուրան պիր առքէր առտ էթմէրիյին տիր : Քէնտի հէվմի խըտմէթէրնտէն տօլալը երեք սէք պիր մէնպատան իշամ վէ տէլալէթ պուռմապըճա ինտան օ խըտմէթէրն օտանձ վէ սըլլէթ վէրէն հալինտէն զօլայ զօլայ եազալը սըլլըրամազ : Լաքին էկէր շէօյլէ տիւ չիւնէպիլիւսէն քի , «Պէնիմ պուռ իշտէ պուռլունմամը Ալլա՛ն միւրատ էյլէմիշ տիր : Պէնի պուռլայա Օ գօյտու վէ պէնիմ պաշգա պիր իշ եա մէվիլտէ պուռլունմամը միւրատ էտէրսէ , պէնի օրայա քէնտիսի իրշաա էտէճէք տիր : Պէն իտէ պուռ կիւնքի չու փարզըմաա սատրգ պուռլունմալըլըմ » օ զէման էսքի իշ հէնի պիր հալ քէնպ էտէր : «Հէր առէմին էօմրիւ Ալլա՛ն հըն պիր փլանը տրր » տէր իտի մէշհար Հօրէս Պուշնէլ : Ֆիլվալը Ալլա՛ն փլանընր իճրա էթմէք զէնիլին օլմադտան վէ նամ գազանմադտան պէօյլէք պիր շէյ տիր :

Հ. Ա. ՊՐԻՃՄԷՆ

ՄԻԻԹԷՆԷՎՎԻ

ԱՅՆԹԱՊ ԷՅԹԱՄԱՆԷՍԻ

Էյթամիմանէմիդտէ 105 չօճուզլար իաչէ վէ թալիմ էտիլմէքտէ օլուպ , պուռլար աթիտէքի մահալլարաան ճէլպ էտիլմիշ տիրլէր :—39 Այնթապտան , 12 Անթաքիա , 8 Ատրեւստան , 1 Հասանպէյլի , 7 Բիլիս , 7 Պէլլան , 4 Պէնանի , 3 Օրուլ , 3 Հալէպ , 2 Ատանա , 2 Սէվէրէկ , 2 Ուրֆա , 2 Նօղուն Օլուգ , 2 Էյպէզ , վէ պիրէր Չիւնկիւլ , Բէստպ , Հաճիհապիպի , Էքիզ օլուգ Ի՛ումգալա , Կիւրիւն , Այաս , Մարաշ , Կարմուջ , վէ Հաճընտան օլուպ ճէման 14 ֆարզլը մահալլարաան սըրլար :

Իշպու 105 հէթիմէր իշիւն պիր սէնէ զարֆընտա 700 լիւրա ի Օոմ . մէսարիք էտիլմիշ օլուպ : պուռ մէպլաղըն փէք պէօյլէք գըստի ինկիլթէրլա վէ Սմէրիգատա պուռլունման էրմէնիքիւրմէր խայրիա՛նան վէ չիրքէթէր թարաֆընտան թէէտիյէ էտիլմիշտիր : Թիւրքիա վէ Մըսըրտա քիպիլի չիմտիյէ գատար զիքը էտէն տօսթ վէ քիլիսալարտան տալի զիյատէսիյէ մէմնալըպ : Էսքին չուրասընը իրթար էթմէք իսթէրլը քի , պիլլիմ հէթիմէրիմիլ իշիւն պիլլիմ էհալիլմիլին վէրտիյի , էճնէպի տօսթլալընքինէ գըյասէն՝ փէք տուռն պիր նիսպէթտէ տիր : Ուխուլվէթիմիլին արզուսը՝ Էյթամիմանէ-

միլլին միւսթադպէլլինի չիմտիաէն սաղլամ թէմէլլէր իւզէրինէ վաղ Էյլէմէք տիր , շէօյլէքի պիր գաշ սէնէ սօնրա՛ տիլար ը էճնէպիլլաէք տօսթլարըն մուսվէնէթէրի գաթ էտիլէճէք օլուրտա տիրլէ , Էյթամիմանէտէ պուռ կիւն օլուռլա գատար , վէ հաթթա զիյատէ հէթիմէր զալըրլապիլլին :

Պինալնալէյ հէրլի տօսթ վէ քիլիսալէրտէն չիմտիյէ գատար օլանտան չօգ չօգ զիյատէ եարարմ մէմուլ էտէրիլ :

Կէլմիշ սէնէ զարֆընտա պաղը չօճուզլար մահալլարընա իրտալ Էտիլմիշէրսէտէ , հէրլէրինէ տէրնալ պաշգա հէթիմէր գապուլ էտիլմիշ վէ էտիլմէքտէ տիր : Էյթամիմանէ աճվալը չիմտի գանտաթպալիչ ուրէթտէ ճէրէյան էթմէքտէ օլուպ , պուռ պապաէ թէէքքիւրիւմիւզի Միսիս Մարալինէ վէ տիլլին Օլլաննա Բիւլփէլանա թադտիմ էտէրիլ :

Չատիկ միւնտարիլէթիյէ Էյթամիմանէմիլլի չիւն՝ քիլիսէլլին իանէ տէրճ Էյլէմէսի մէօթէտիլթտան օլմուշ տըր : Պինալնալէյ վիւրտա էտէն Չատիկտէ քիւլիսէճէք հէթիմէրիմիլլ թէլէքքիւր էտիլիլտէ մէմնու օլուրուլ : Իանէլէր Այնթապտա վեր . Դրիգսը Տէր Պօզստեան վէ Փրօֆ . Չէնոք էֆ . Պէզնեան նամընտ կէճնաէրիլէպիլիլ :

Ուխուլվէթ Հէյէթի Իտարէսի թարաֆընտան Այնթապ Զ. Յ. ՊէրէճիԲիւն

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԷՅ, ՇԱՍԵԱՆ

Պուռ տէֆա Ամէրիգալը զիյարէթիմիլտէ Փրօլլիտէնտէ իճթիմա էտէն Հայ Աւետ . քիլիսէլլին Միւլթիւն մէճիլիմտէ լաթիք սիմալը պիր տօսթ պիլլի Պօսթօնա տալէթ էյլէտի : Սօնրա Պօսթօնը զիյարէթ էյլէտիլիմիլլտէ տյնի տօսթըն կիւզէլ վէ չէն իանէսիմտէ միւսաֆիր օլուպ , օլուտա տիլէր տօսթլար իլէ խօշ միւլադաթտա պուռլունտուգ : Պուռ տօսթ Մարալը Յովաննէս էֆ . Շամլեան իտի :

Պուռտան պիր գաշ հաթթա մուգատտէմ՝ պուռ տօսթուսուզըն Լօրէնս շէհրինի զիյարէթիմտէն սօնրա գայիպ օլուռլու խապէրինի իչիտիպ մահդուն օլմուշ իտիք : Պուռ հաթթա Ամէրիգատան ալաղընը մէքթուպտա վէ զապէթա փարչալարընտա մէրգուլըն իւշ էրմէնի կէնէլէր թարաֆընտան նասըլ գաթլ ու թէլէֆ էտիլտիլ թարիֆ էտիլմիշ տիր :

Յ. Շամլեան էֆ . աճալ Մարալը վէ 44 սիննիմտէ օլուպ Պօսթօնտա իգաթէթ էտէր իտի : Փետր . Ծաա պաղը միւսէվնէրաթ վէ սաաթ սաթմազ իշիւն Լօրէնսէ կիթտիլնտէ օրատա Չիւնկիւլիւ իւշ Դաշնակցական կէնձ-

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԷՖ. ՇԱՄԼԵԱՆ

լէր մերգումը, կէօյա սաաթ սաթուն ալմագ պէհանէսիլէ, Դաշնակցականյարըն գլիւպ պինասընա տալէթ էտէրլէր: Կէճէնին ալթընտա օրասա մերգումըն իւզէրինէ հիւճիւմ էարիւ 750 տօլար գըյմէթինտէ միւճէլլէրաթընը ալարագ քէնտինի էօլտիւրիւլէր, վէ էրթէսի կէճէ ճէսէտինի ուզագտա պիր օրման իչինտէ տէֆն էտիլլէր: Դաթիլլէր Յովհ. Աւետոնեան, Կարապետ Պէրպէրեան, Պետր. Դուզարեան օլուպ անճագ 18-23 սիննինտէ տիրլէր: Պունյար վուգու ը հալը գլիւպըն գահվէճիսի Զոքոյանա խապէր վէրլլէր, օ տախի պիր գաշ հաֆթա սօնրա դամիր ազապընա տայանումայարագ մէսէլլէր մագթուլըն սահիպլէրինէ պլտիրիր: Ճէսէտ օրմանտա տէֆն օլունաուղու ետրոէն չըգարըլըպ սահիպլէրինէ թէսլիւմ էտիլմիշ վէ ճանիլէր տէրտէսթ էտիլիպ հապս էտիլմիշլէր տիր:

Պօսթօնտա իճրա օլունան հիւղնէնկիզ ճէնազէ ալայը պիր տօսթ թարաֆընտան աթիլիւզգիլքը սուրէթլէ թարիֆ էտիլմիշ տիր:

«Միլլէթտաշարընըն էլիյլէ պիլա մուճիպ գաթլ վէ փարէ փարչա էտիլմիշ օլան գօլսուղ պէտէն միւհրի սանտըգ իչինտէ, մաթէմզէտէ ֆամիլիա ազասը վէ ապրըպա էթրաֆընա թօփլանմըշ, վէ Պօսթօն հէմ ճիւլարընտան 700 դատար երւզէ կէլիր էրմէնիլէր հազըր օլտուղու հալտէ, Կիլիկիայը փրօթէսթան ճէմաաթընըն իպատէթկեանը օլան Պօսթօնըն Շօմըթ Դանկրիկէնընէլ Բիլիսաաընտա ղայէթ վագարըլ

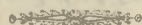
վէ թէսիլլի պիր սուրէթտէ իճրա օլունտու: Վեր. Ա. Ս. Կուղուրճեան ըլյասլթ էթտիլի հալտէ, ճէմաաթ ը մէղքիւրէնին վաիլի Վեր. Ս. Մ. Ալպարեան, միւթէվէֆֆանըն էնիլթէսի վէ Թրօյտա Հայ Երից. Բիլիսանըն Զօպանը Վեր. Կ. Մուճեան, Ուսթըրտա Հայ Մարտիրոսաց Բիլիսանըն Զօպանը Վեր. Յ. Մանափեան, Պօսթօնտա մուգիմ Արմ. Շահէ Վրդ. Դաւապարեան, փրօլիտէնտէ Հայ Աւետ. Բիլիսանըն Զօպանը Վեր. Ս. Պ. Եագուպեան, Ամրիզալը Բիլիսանըն Զօպանը Վեր. Մր. Շուճէքըր վէ սաիր պիր Ամրիզալը վաիլ՝ վագթա միւնաուիպ քէլամլար իրտաըյլէ միւթէվէֆֆանըն խալիս իման վէ փաք օյրլէթինի, վէ լաթիֆ հէմ մուֆիտ էօմրիւնիւ թէրսիւմ, վէ մաթէմզէտէ ֆամիլիաաընը թէսլիլէյլէ սայ էլլէտիլլէր: Էսնա ի խըտմէթտէ Տիլլին Ազնիւ Բարիկեանըն վէ Տիլի. Փանոսեանըն թէրէննիւմ էթտիլլէրի փէք միւէսսիր նաղմէլէր տախի քէմալը սիւքիւն վէ սիւքիւթ իլէ իսթիմա էտիլտիլլէր: Պրն. Շամլեան ֆաճիաստան իւշ հաֆթա էվվէլ ըլյասարնտա կէօրիւր քի, Պօսթօնտա իշ մահալընը թէրք էտիլպ եաղընտաքի սթաաթիւնա կիտէր իքէն պիր տէ մէլաթէ ճիւմիլլիլինէ վէ անլէր արասընտա ճէլիլ իլլաաքեարա թէսաուիֆ էտէր, վէ սթասիօնըն տէմիր փարմաղըլլարը արասընտան Յիսուս էլլէրինի ուզատըլ քէնտինի թուլթար, վէ քէնտի տէ Բապալըմ վէ Ալլահըմ տէյիւ նիտա էտէր իքէն ույանըր: Տօսթլարը պուրույայը չու սօն վագըլար իլէ թաթպիզ էտէրէք քէնտի սէվկիլլէրինի թէրք ի տաղտաղա ի տիւնեա էտիլպ, իլլաաքեարա վասըլ օլմուշ իթիմատըլլէ միւթէսէլլի օլույօրլար:

Բէնտի միլլէթտաշարընը պու գտտար սօղուզ դանլէ թէլլէֆ էտէն ճանիլլէրին 5-600 տաղլէրիք մալընը կէմէքտէն ղայրի պիր սաիլէլլէրի պուլունաուղունա տաիր հալա հիշ պիր իմարէ կէօրիւլմէմիշ տիր: Տալա ճինայլէթ մահքէմէսինն էլլինտէ օլուպ, Բրիսթիան վէ իսլամ ճիւմլէ վաթանտաշար ասալէթին հիւքմֆէրմա օլմասընը մէրաղ իլէ պէքլէյօրլար: Փէք գանլը վէ ֆիզանլը չէօյլէ պիր վապրա հուղուրընտա Շամլեան, Էօրէնճեան, Մուճեան, Կիլիկիեան, Կայճակեան, Ազարեան, Զալքեան, Դէօրգեան վէ սաիլէ իսանլանընըն, քէլալլիք միւթէվէֆֆանըն ղէվլճէսի Ալիս խանըմըն վէ պիրատէրլլէլ իւշ հէմչիրէլլէրինն իպրագ էթտիլլէրի Բրիսթիան մէթանէթի, վէ եէքմիկէրէ իլթիրաք վէ մուհապպէթի մէտն ու իմթիսալա չայան տըր:

Ս. Պ. Ե.

Պու մահղուն ալիլէյլէ վէ թէլալիւզաթընա Բուհ իւլ Դուտաըն թէսէլլիսինի թէմէննի էտէրլիզ:

Յ. Դ. Դ.

ՏՕԳԹՕՐ ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ ԷՖԵՆՏԵՑԻ:

Բահնիւնանքն սէքիզինճի նօմէրօսընսաքի Իսլանը անն հազգընսա եազաղընը մէգալէյի քէմալը իշթիյալլէ օգուտում: Սիրի հազընտան վէ ուզագտան էյի թանըյանլարտան օլտուղում կիպի միւֆիա վէ օգունաղլը մէգալէլէլէրինիզի աէ թաղտիր էտէնլէրտէն իմ,

Եինէ պու տէֆաքի Իսլանը անն հազգընտաքի թահրիր պուլուրտուղունուզ մէգալէ Մուսէսին օն թէնպիւլէրի կիպի գափույա, տիւլարա հափըլաըըզ, կիրիպ չըգաղգճա օգունաճադ նէվտէն տիր: Անճադ միւսաատէնիզլէ չու իքի նօթթալարը տա պէնտէնիզ իւալէ էտէյիմ քի ինթիմալէն պէնտէնիզ փէք ուղուն օլուր գօրգուսըլէ սիզ անլէրտէն սարֆը նազար էթալինիզ:

Էվլէնէն վէ էվլէնտիրէնլէրին չօգ տէֆա հա մուհապպէթտէն փէք մաղլուպ վէ հա տա անտէն մահրում օլտուղլարընը ունութմայալադ թապիի մէգալէնիզէ էօնիւմիւղտէքի խարման վաղթընտա հասատ պէքլէմէլէճէքսինիզ, չիւնքի մուհապպէթտէն մաղլուպ օլանլար օլգաատար սէֆիլ տիրէր քի ֆիւան պիր գըզա վէ հա կէնճէ պիր տէֆա «Ապայը հազաղգտան» սօնրա վէլէվ էվլէնմէք իսթէտիյի քիմսէ վէրէմէ վէ հա ֆիրէնկիյէ միւլպթէլա օլտա, վէ պունու տա պիւսէ վէ սիզտէ Իսլանը աննտէն պահալէ պու թէղէվիւլիւն էլիմ նէթիճէլէրինի թէրսիմ էթսէնիզ պիւլէ ալաճաղընը ճէվապ չու աըր, «Ահ Տօգթօր էյէր սէվտիյիմ հաթաղա տիւլէճէք իսէ անըն իչիւն պէնտէն էյի թիմարճը օլմազ», վէ իքինճի պիր թապլօ տահա ճըզարադ «Ահ, կա իլէրիտէ գունուր էտէճէք տէրտիլ էվլատլարընը նէ» օլաճադ, տէրսէն ալաճաղըն ճէվապ, «Պիւմէմ», տէն պաչգա պիր շէյ օլմայաճադ տըր: Պիւմէ՞գմիսինիզքի մուհապպէթ քէօր տիր վէ պուրնունտան էօթէսինի տէյիլ պուրնունու պիւլէ կէօրէմէզ: Տահա Իսլանը անն թարաֆտարանընըն «Էվլէլա ազլ իլէ ինթիմապ, պաւէմա գալպ իլէ մուհապպէթ» աէտիքլէրի աէվիրտէն չօգ ուզաղ պուլունույօրուզ:

Մուհապպէթտէն մահրում թաղըմընա կէլինտիքաէ անլէր տախի էվլէնմէյի պիր նէվ մուտմէլէ ի թիւճճարիյէ կիպի կէօղէտիպ, էվլէնէն էրքէք իսէ թէէհիւլ էտէճէյի գաատընտա նէզաֆէթ, նէզաքէթ, սըհհէթ վէ թէրպիյէ ի ազլիյէ կիպի սըֆաթը մէմտուէնին մէվ-

ճուտիյէթ վէ հա նօպսանընա պաղմայարադ, անըն կէթիրէճէյի թրախուճայա վէ փէտէրի վէֆաթ էտէրոէ քէնտինէ խապէթ էտէճէք միրասըն միգտարընա պաղարլար: Էվլէնտիրիլէն զըզճաղըզա կէլինտիքտէ օ վէ անընքիլէր տախի թալիպ օլան կէնճին աիւղադի նէզաֆէթ, բուհի նէճապէթ, պէտէնի սըհհէթ վէ ֆիքրի թէրպիյէ մալիք օլուպ օլմատըղընա պաղմայարադ հալընը անըն իպթիտաը մալիյէսինէ վէ նչանլըսընա վէրէպիլէճէյի հէտիյէլէրին նէվ միգտար վէ պէհասընա պաղմատա տըրլար:

Ազիզլիմ Տօգթօր, ինսան վէ մէլաիք լիսանլարը իլէ սէօյլէսէնիզ պիւլէ սըրվէթ, ֆիքրի, պէտէնի վէ աիւղադի թէրպիյէտէն իւսթիւն թուլթուլաղա վէ հաղմուր ալթընտա վէ չամուր իւսթիւնտէ իչէ հարար էվլատլար հէթիշտիրիլէմէզ օլտուղունու հիսս էտէմէյէն քէօր աչըզլար տա, «Մլթըմ չամուր, իւսթիւմ հաղմուր եինէ կէօնլիւմ խօշ խի» չարգիսինի թէրէննիւմ էթտիքճէ, ֆէրհատընըզ էօթէն պաղըր վէ չամաթա էտէն զիլ օլաճադ տըր տէյու գօրգարըլ:

ՏՕԳ. ԻՍԱԱԿ Մ. ՓԱՎԼԻՏԻՍ

Ֆիրսուհիլիս

ՀԱՓԹԱ ԽԱՊԷՐԼԵՐԻ

Խ Ա Ր Ի Ճ Ի

Ինկիլթերուսա պունրան պիր ազ թէսքին օլմաղա պաչլամըլ տըր: Հարպիյէ նազըրընըն իսթիֆա էտիպ նազարէթ ի մէզքիւրէյէ Մր. Ասպուլթին թային օլունմասը ֆիքրլէրի թէսքին էյլէմիլ վէ Գապինէ մուխալիֆ թարաֆ թէիսլէրլիյէ պիր իթիւաֆա կէլմէք պապընտա տահա զիյատէ հազըրըզ կէօսթէրմիլ տիր, չէօյլէքի Ըլսթըր էհալիսինին 6 սէնէ սօնրա իրլանտա իտարէսինէ թապի օլմասընտան էվլէլ պազը թէրթիպաթ իճրասը թավսիյէ էտիյօր: Պու միւնատէպէթլէ միւղաքէրէ էտիլէն աիկէր պիր թարիզ աէ չու աըր, հանի չիմտի Հօմ Բուլ լաիհասը դապուլ օլունսուն, պունտան սօնրա միւրուր էտէճէք 6 սէնէ զարֆընտա պիւլիւն Պրիթանիա հիւքիւմէթի իչիւն էօյլէ պիր «Ֆիսրլը» (իտարէի միւթթէհիտէ) ուսուլ թէտարիք էտիլսին քի իրլանտա տախի քիւլլիյէն միւսթաղիլ օլմայարադ պու իթթիհատա տախիլ օլապիւսին: Լօնտրատա Ապ-

բիր 4-րդ և հարի սենյակներուն պէտք միայն սնու-
թաթ և թմբակի պէտքեր պար միջինի տգն
էթմիչ օրուպ, հիւքիւմէթին տաթիլի մէմէ-
քէթմէ պիւթին և հարինն բէյի օրմայարագ
պիր սընֆ և հարի ալէյնիւտէ առքէրի գոււլլէթ
իսթիւմալ և թմէսի ալէյնիւտէ փրօթէսթ և յ-
լէմիշ տիր :

Արնալուսար իլի Էփրիլիէրին արասընտա-
թի միւշքիւթ և իթաթի քէն տահա զիյատէ վէ-
խամէթ քէնպ Էսթյօր : Տուրաչատա փրէնա տը
Ուխտին բիյասէթի թահթընտա ինիգատ Էսէն
վիւքէլա մէճիլսինտէ Էփրիլիէր ալէյնիւտէ
իթիթիւսազ Էսթիւքէ և մէսլէյն ապիւր զա-
թի գարարլար վէրիլիյի գանն Էսթիլ-
իյօր : Ապրիլ 1 տէ Ետնանիսթան Էփրիլիէր
թաիլիյէ Էսթէք իտի, լաթին հալա Էփրիլի-
իէր Արնալուսարագ գարը մուգալէմիթ Է-
սթյօրլար : Սապրգ մէսլուս Մ. Պուչօ Էփրիլի-
տա պիր չէրէ վալի թային օրմանալ տըր :

Մր. Բօրլիէր ձէնուպի Ամէրիգատա քէչ-
ֆիյաթ իճրատը իլիւն սէյյահաթ Էյլէմէքտէ
տիր : Պիր գալ Էլիւն Էլվէլ Չիլիտէն Նիւ Եօր-
գա պիր զագէթայա Էլէլն թէլիկրաֆ միւ-
շարիլիյին զաֆիլէսինտէն Էփէյի վազթտան
պէրու խապէր հալմը ալընմատըղընը վէ պուշ-
տան պաղըլար մէղքիւր գաֆիլէյին հա-
պանիլէր վասթիւսըյա թէլէֆ Էսթիլիշ օլտու-
ղուսու թաիլմին Էթմիլիէրտէ տէ, Նիւ Եօրք-
տաթի տօսթլարը պու թաիլմինին հանըլ օլ-
տուղուսու խաիւս Էսթյօրլար :

Փանաւս փանալընսան Էլէյն Մ. Ամէրիգա
մահիլ վաֆօրլարընտան վէրիլի ալմամագ պա-
պընտա Մ. Ամէրիգա հիւքիւմէթիլին խապէմէ
գապուլ Էթմիշ իտիյի գանուս, Մր. Ուիլսընը
թէլիլի իւզէրինէ Ավամ գամարապընտա
Էլէյն հաֆթա 160 բէյէ գարը 247 բէյ իլէ
լաղվընա գարար վէրիլմիշ տիր :—

ՏԱԽԼԻ

Պիթիլիս Բիւրսէրին Իսլանը.— Պիր իքի
հաֆթատան պէրի Պիթիլիս վէ հալալիսի
Բիւրսէրինտէ Էթիլիլէն Էսրարաթէնիլիլ վէ
միւրթէնիւտէ հարէքէթ Նիհայէթ Մարտին
19—23 Էլիւնէրինտէ ալըգատան ալըգա հիւքիւ-
մէթէ գարը պիր իսհան հալինտէ փաթլարը
տըր, իսհանըն իլք խապէրի Իսթանպօլ
վարիտ օլտուղուսա ճիտալ պիր Էնտիլէյի
մուճիպ օլտուլ տըր : Իսհանըն սուրէթի վու-
գուր հաղգընտա ալընան մալիւմաթը պէր
վէնի ի թաթի տէրճ Էսթիլիլ :

Պիթիլիս իսհանը պաղընտա Մօնլա Սէլիմ,
Շէյի Շէհապէտաին վէ Շէյի Սէլիմ Ալի պու-
լուսուլօրտը : Պուշար Պիթիլիս վէ հալալիսին-
տէ ֆէվզէլատէ հայիլ Նուֆուլ տէրէպէյէրի
օլուպ, սօն վաղթլարտա ալըգատան ալըգա
Բիւրսէրի սիւնալանմաղա տալլէթ Էսթյօրլար

վէ պու Էմրէ իթաթ Էթմէյէնէրի զաթլ իլէ
թէնտա Էսթյօրլար իտի : Հիւքիւմէթ Մօն-
լա Սէլիմ վէ ալանէսինն մագսէտինն տնա-
լընճա Խիլանա գարըտան զիյատէ Ժանտարմա
Էթմէյէրէթ Մօնլա Սէլիմ տէրալսթ Էթմիշ
իտէ տէ, մէրգուս սօնրատան ֆիւրաթ մու-
վաֆապ օլտուլ տըր : Մօնլա Սէլիմ վէ ա-
տէմիլէրի պու իլք մուվաֆապիլէթան թէչ-
վիլ օլտուսարագ սաիր պիր չօգ Բիւրսէրի
տաիլ քէնալիլէր իլնապ Էթմիլիէր վէ սալը-
լարընը 4000 Է գատար իպլաղ Էթմիլիլէր տիր :
Պուշար քէնալիլէր մահաւա պալարաղար
տաիլ թէտարիք Էթմիլիլէր վէ Պիթիլիս իւզէ-
րինէ հիւքիւմ Էսթիլէթ տնը զապլ Էթմէք վէ
օրայը հարաքէթ ի իսհանիլէրի իլիւն պիր
մէրքէլ իթիլիսազ Էթմէք փրօթըմընը թաթ-
պիլ Էթմէյէ թէչէպիլու Էթմիլիլէր սիր : Պու
«Օրտու» Պիթիլիստէն իւշ սաթի մէսաֆէտէ
ալըլ մէվլի Էթմիշ իտի : Պիթիլիս վալիսի
անվալըն պէյլէնէ պիրտէն պիրէ քէսպ ի
վէիւսմէթ Էթմիլիլին Էթիլիւնէ շալըրըր : Շէ-
հիւրա Ժանտարմա գուլլէթի փէք աղ վէ զայ-
րի քիւթի օլտուղուստան վալի մէսլէյնի
սուլէն հալլ Էթմէք ալըլու Էսթիլ : Պիւնտէն ա-
լէյն չէհրին Էյրաֆընը տալլէթ Էսթիլէք պիր
մէճիլս աղա Էսթիլ : Մէճիլս անվալ վէ վաղի-
լէթ հաղգընտա միւղաքէրէ Էթմիլիլէր տն-
րա, միւքթիլինն իլյասէթի ալթընտա Մօնլա
Սէլիմէն Նուֆուլու Էյրաֆ վէ միւթէղալի-
պէտէն միւրէքքէպ պիր հէյէթ Էթմէյէրմէյէ
գարար վէրիլ : Հէյէթ Մօնլա Սէլիմին հա-
նընտա պիր Էլիւն գալաղգտան սօնրա ա-
նը չէհրէ ալաթ Էթմէյէ իլնա Էլլէր : Մօնլա
Սէլիմ, պէրապէրինէ Սէլիմ Ալի վէ պիր չօգ
ատէմիլէր ալարագ չէհրէ Էլիլ իտէ տէ, վա-
լինն Էսթիլէթ Էթմիլիլէր իթմիլիս Էսթիլ
վալիլին պիր տէյէնէյի վար իտէ, քէնալին
Էսթիլէր Էթմիլիլին թալէպ Էլլէր : Մօնլա Սէ-
լիմ չէհրա Էթմիլիլէր իքի Էլիւն գալըր վէ քէն-
տին պիր օյուն օյնանըլմապընտան չիւպէն Է-
տէրէք ատէմիլիլին իսապիլ Էթմէյէրիլ չէհր-
տէն 15 տաղիգա մէսաֆէտէ պուլուսան Խընդ-
րալսաւ մահաթլըրընը իլղալ Էթմէյէրինի
Էմր Էսթիլ : Վանք իլղալ օլտուսուր : Մօնլա Սէ-
լիմ չէհրի պրարաղարագ չէքիլիլ : Ասիլէր իլէ
հիւքիւմէթ գուլլէթի արասընտա միւսատէմէ
պալար : Ասիլէր իլէրիտէթի գուլլէթին հա-
ղըրանմագ իլիւն Էթմիլիլէրմէյէ պիլ իսթի-
ֆատէ Պիթիլիս քէնար մահալէլէրինէ Էթմիլիլ

էր, պաղրաբար տա պիր քիլիտայա չէքիլի-
ւէր: Տախիլտէ պուլունան հիւքիւմէթ գուվ-
վէթի չիմտիյէ դատար միւտաֆաա մէվգիլի-
տէ գալմը իտի: Ֆազաթ թէարրուդ էթմէյէ
գարա: վէրիր: Պինաէն ալէյ: Պինպալը հաճի
Քեազիմ պէյին գոմանտաաը ալթընտա պու-
լունան պիր միւֆրէյէ՝ ասիլէրէ տողրու հիւ-
ճիւմ էտէր: Ասի գուվվէթիւր պու չիտալթի
հիւճիւմէ գարը տայանամայարագ պոգուլու-
լար, Մոնլա Սէլիմ իքի արգատաշըլա պէ-
րապէր Բուսիա զոնսոյաթոսընա իթթիճայա
մէճպուր օլուր: Պու հիւճիւմ էտաաընտա
Քիւրտլէրին սըղընմը ղուտուղլարը պիր քիլիսա
թոփա թուլուլարագ թախիլ էտիլիր: Պիթիւս
վալիսի Մագհար պէյ աղլ օլունարագ եէրինէ
Սղերդ միւթէտարրեֆը Միւսթաֆա Ապտիւլ
Խալիտ պէյ թային օլունմուշ սըր վէ միւսմ-
իլէյ: Պիթիւսէ միւվասէլէթ էթմիշ տիր: Հիւ-
քիւմէթ տէրհալ Թրապիզոնտան վէ Վանտան
ասքէրի գուվվէթլէր Պիթիւսէ տողրու չըգար-
մը սըր: Վանտան չըգան գուվվէթլէր Պիթ-
իւսէ եէթիլմիշ տիրլէր: Շիմտի Պիթիւստէքի
հիւքիւմէթ գուվվէթի չէհրին էթրաֆընտա պու-
լունան մուհիւմմէվգիլէրի գապթ էթմէք իչիւն
մէշղուլ սըր: Իսեանըն չիտալթի հէր նէ գա-
տար զաիլ օլմուշ կիպի կէօրիւնիւյօրսա տա,
ասիլէրին գուվվէթիւնի թէմաֆէն զըրմագ վէ
էթրաֆը քեամիլէն փաշլամագ իչիւն թապիի
պիր ազ տահա օղրաշմագ իյճապ էտէճէք տիր:
Քիւրտլէրին Պիթիւսէ հիւճիւ միւ էտաաընտա
Առաքնոր Սուրէն Վարդապէս, գուրչուն ետղ-
մուրու ալթընտա ճէպախանէյէ կիթմիշ, էր-
մէնիլէր իչիւն իյճապընտա քէնտի քէնտիլէրի
միւտաֆաա էթմէք իւզրէ 150 սիւան ալմը
սըր: Ավտէթի էտաաընտա հանընտաքի էր-
միւնիլէրտէն պիրի հարալանմը սըր: Պիթիւս
վէ Խիզան արաաընտա թէլէկրաֆ թէլէրի
հալա քէսիլմիշ պուլունույօրլար: Բուս գոն-
սօլաթօսընա Մօնլա Սէլիմ իլէ իւշ արգատաշ-
լարտան մատա, պիր չօղ Պիթիւսի էրմէնիլէր
տախի գարդաշալըգատա աշագ ալթընտ կիտէր-
լէր գօրգուսուլլա, իլթիճա էթմիշ տիրլէր: Պիր
րիվայէթէ կէօրէ Քիւրտ ասիլէր արաաընտա պիր
չօղ Արապ փրօփաղանտիսթլէր տախիլպուլուն-
մագտա իմիչլէր: Հիւքիւմէթ Պիթիւստէ իտա-
րէ ի էօրֆիլէ իլան էթմիշ տիր, աշնի վաղրթ-
տա պիր տէ հէյէթ ի թէֆթիլիյէ կէօն-
տէրմէք իւզրէ տիր: Իսեանը թահրիք վէ ի-
տարէ էտէնիլէրին մուհաքէմէսի Իսթաճ զօլտա

օլաճագ տրր: Պու իսեանը վիւճուտա կէթի-
րէն պիր թէշքիլաթ ըխաֆիլէ վաճմը հօգ մը,
վար իտէ քիճէրտէն իպարէթ տիր, մագսէտ-
լէրի նէ տիր: Պիր էճնէպի հիւքիւմէթ թարա-
ֆընտան պու կիպի պիր հարէքէթին մէյտանա
կէլմէտինէ չալըլըմը՝ մը տէյլ մի, հիւքիւ-
մէթ ը հազըրէնի մուխալիֆլէրին պու իշտէ
պիր ալագաաը վաճմը հօգ մի, Քիւրտ ասի-
լէր արաաընտա Արապ փրօփաղանտիսթլէր
հաղիպաթէն պուլունմուշ մը տրրլար, Տիար-
պէթիր, Վան վէ էրգրուճ վիլայէթլէրինտէ
պուլունան Քիւրտ էշրաֆը Պիթիւս վուգուա-
լընա գարը նէ՝ մէվգի թուլմուլլար, հէֆ
պու մուհիւմ մէսէլէլէր չիւպէն սիլ օրթալըգ
տուրուլտուղու կիպի թահրիք վէ թէֆթիլ օ-
լունուպ թէպիլէն էտէճէք տիր: Հիւքիւմէթ
պու մէսէլէլի քէմալը ճիտտիլէթ իլէ էյէ ալ-
միշ տրր: Քիւրտիսթանտա տախի իքիւնի պիր
Արմալուտուլ օլմուշտան կէլմէմէսի իչիւն հիւ-
քիւմէթ պիւթիւն գուվվէթիլլէ չալըլըմը:

Սօն ալընտ իտապէրէ կէօրէ, Միւտաթ-
մէ էտաաընտա գասապա էնպիսինտէն ի-
քիսի Քրիսթիան օլմագ իւզրէ 22 քիլի մէճ-
րուշ վէ Իսլամլարտան պիր էրքէք վէ պիր
գատըն մագթուլ օլմուշ սըր: Պիւթիւն միւ-
սատէմաթտա ասքէրտէն 6 մագթուլ, 11 մէճ-
րուշ, ժանտարմասան 2 մագթուլ պիր մէճ-
րուշ պուլունմուշ սըր: Մէսէլէտէ գիմէտիլէ
կէօրիւլէրէք չիմտիլէ գատալ տէրաէսթ էտի-
լէնիլէրին սալըսը 42 քիլիյէ պալիլ օլմուշ սըր:
Իքի կիւն զարֆրտաքի չէհր տախիլլէնտէ
վուգու պուլան միւսատէմաթտա հիւճիւմէտէն
Քիւրտլէրին մագթուլ վէ մէճրուշու 150 յի
միւթէճալիլ տիր: Ասիլէր նէպտինէ կէօնտէ-
րիլէճէք գօմօսիօնուլ ըիյասէթի, աշանտան
(Քիւրա) Ապտիւլգատէր էֆ. յէ թէքիլիֆ օ-
լունմուշ իտէ տէ, միւսալիլէյն ասիլէր արաաըն-
տա ագրապաաընտան պազը գէվաթ տախի
պուլունտուղունու տէրմիյան էտէրէք գապուլ
էթմէմիշ տիր: Սատրազամ Պապ ը Ալիյի գի-
յարէթ էտէն սէֆիլլէրէ, Պիթիւս հիւքիւմէ-
թինտէն կէլէն մալիւմաթը թէպիլիլ էյէմիլ
տիր: Քիլիտէն վէ Հէքքեարիտէն Պապ ը Ալիյէ
կէլէն թէլէղրաֆլար՝ Քիւրտ հարէքէթիւնի
թագպիհ էտէրէք հիւքիւմէթի իթթիսաղ էթ-
միշ օլտուղու գաթի վէ չէտիտ թէտապիրտէն
աօլայը թէպիլիք էթմիշ տիրլէր:

Ասալար մեհեթիսի վի Բուսանիսանըն քեվա-
տաքու. — Բուսանիսանըն Ատալար մէսէլէսինի
Ետանիսթան վէ Թիւրքիա արաաընտա սուլ-
հէն հալլ էթմէք իւզրէ վաղը օլան թէվասու-
թու հէր նէ գատար պիր էմր ի վազը իտէ տէ:

նէ կիպի էսասլար իւզէրինէ միւզաքէրէ ճէ-
րէհան էթախի խոտուտու խաֆի սապլանըլը-
յոր: Բուժանիանըն թէվասուլթունու հուսու-
լէ կէթիրմէք իչին Աւսթրիա հիւքիւմէթինին
տախի թէչվիդի պուլունտուզու զանն օլունու-
յոր: Զէնէրալ Գուանտա իսթանպուլտա կէրէք
Սատրազամ վէ կէրէք Տախիլլէ նազըրը Թա-
լէաթ պէյ իլէ միւլազաթտա պուլունմուշ վէ
Ատալար մէսէլէսինի հիւքիւմէթ ի Օսմանլիչին
նէ կիպի էսասլար իւզէրինէ սուլէն հալլ ու
թէսվիլէ էթմէք թարաֆտարը պուլունտուզու-
նու իսթիմզաճ էթմիշ վէ թապիի հիւքիւմէթ
պու պապտէ նօգթա ի նազարընը միւլարիլէյ-
հէ պիւտիրմիշ տիր: Զէնէրալ Գուանտա Աթի-
նայա կիթմիշ վէ օրտա գըսսա պիր միւստէթ
գալարազ Մ. Վէնէզէլօս իլէ տախի կէօրիւշ-
միւշ տիր: Պիր խապէրէ կէօրէ Մ. Վէնէզէլօս
Սագըզ վէ Միտիլիտէ Օսմանլը հիւքիւմէթի
թարաֆընտան ըէսմէն պիրէր պօմիսէր պու-
լունտուրուլմասընը թէքիլֆ էթմիշ իսէ տէ,
պու՝ Պապը Ալիճէ գանաթպախիչ աստ օլուն-
մամըլ տըր: Մալիւմ օլտուզու իւզրէ Զէնէրալ
Գուանտա զըզընըն իզսիվաճ զիյնէթինտէ հա-
զըր պուլունմազ իւզրէ Մըսրա կիտիյօր, վէ
իչպու սէյյահաթընտան պիլ իսթիֆատէ զայրի
ըէսմի սուրէթսէ իքի թարաֆըն նօգթա ի
նազարընը պիրպիրինէ եազաշտըրմազ վազի-
ֆէսինի տէրէօնտէ էթմիշ կէօրիւնիյօր:

Միքհէնկվի... Պապը Ալի Ատալիա—
Պուրտուր չըմէնտըֆէր խաթթը իմթիյազընը
իթալիայա վէրմէյէ մուվաֆազաթ էթմիշ օլ-
տուզունտան իթալիա տախի 12 Ատալարըն
էսաս իթիպարըլա թախլիյէսինէ մուվաֆա-
զաթ էթմիշ տիր: Ֆագաթ թէֆէրրուլթա
ախ խոտուտաթտա իթալիա պազը մէթալիպ
տէրմիյան էթմէյտէ օլտուզունտան պու խու-
սուս իչին թարաֆէն արասընտա միւզաքէ-
րաթ ճէրէհան էտէճէք տիր: Հարպիյէ նէ-
զարէթի Զաթալճա միւստաֆասընըն խաթըրէ-
սինի եաշաթմազ իչին Սուլթան Պայազիա
մէյտանընտա պիր ապիտէ ըէքզ էթաիր-
մէյէ գարար վէրմիշ տիր: Ապիտէ Ֆրան-
սատա եափըլմազ վէ պիր գաիտէ իւզէրինէ
օթուրսուլմուշ պիր արուանտան իպարէթ օ-
լաճազ տըր: Բուժ Փաթրիգխանէսի իլէ Պա-
պը Ալի արասընտա թէհատիլա էտէն մազ-
չաթա մէսէլէսի Փաթրիգխանէսին ըիւճուը
իլէ գափատըլմըլ տըր: Շէհիտ Օսմանլը թէյ-
յարէճիլէրի նամընա ըէքզի գարարաշտըրըլան

ապիտէնին վազը էսաս մէրասիմի, այան,
մէպուսան, վիւքէլա վէ սաիր միւթէհայիզա-
նըն հուզուրըլա իճրա զըլլընմըլ տըր: —
Պիրինճի օրտա պօմանտանը Նուրի պէյին ըա-
քիպ օլտուզու օթմօպիլ զալաթա քէօիրիւ-
սիւ իւզէրինտէ թրաֆալա չարփըլմազլա միւ-
մաիլէյի պիմըլ օլտուզու ազըր ճէրիւնէտէն
միւթէսիսիրէն վէֆաթ էթմիշ տիր: — Մալիյէ
նէզարէթինճէ թանզիւմ էտիլէն իլէնի մէսքիւ-
քաթ լախա ի գանուլիյէսի մուճիպլինճէ Սուլ-
թան Մահմուտ տէվրինէ ախտ օլան պէյ, օն վէ
հիկիրմի փարալըլաըլա 318 սէնէ ի մալիյէ-
սինտէ (1902) մէվգի ի թէտափիւլէ չըգա-
րըլան պագրը մէթալիքէր, կիւմիւշ հիր-
միլիքէր վէ կիւմիւշ զրուշլար կէլ սէնէ-
տէն իթիպարէն թէտափիւլէն իսգաթ օլու-
նաճազ տըրլար: — Ժանտարմա գօմանտա-
նը Պօման փաշա՝ մայէթինտէ պուլունման զա-
պիթլէր իլէ պէրապէր սէքիլ կիւնէ գատար
Պիթլիտէ աիզմէթ էտէճէք տիր: Պօման փաշա
վիլայաթը չարգիյէ ժանտարմա թէչքիլաթընը
խաշա էթմէք իւզրէ 4 այ վիլայաթը մէզքիւրէ
տէ զալաճազ տըր: Իսքէնտէրուն լիմանը-
նըն ինչասընա միւլապէրէթ օլունմուշ օլտու-
զունտան, միւհէնսիս Նուրի պէյ ինչասթա
նէզարէթ էթմիշ մէմուր էտիլմիշ տիր: — Պի-
րինճի սընըֆ միլիքիյէ միւֆէթթիլէրինտէն
Հրաշեայ էֆ. ալ օլունմուշ տըր: —

Ա Զ Գ Ա Յ Ի Ն

Վիլայաթը Շարգիյէ իչին էճնէպի միւֆէթ-
թիլէր թալինի վէ պու պապտէ պիր լիսթա
թանզըմը իչին սիւվէլի մուազազամա սիւֆէ-
րաուր արասընտա ճէրէյան էտէն միւզաքէրաթ
խիթամ պուլմուշ վէ պէլ նամզէտի հավի օ-
լան լիսթա սէֆիրլէր թարաֆընտան Պապը
Ալիյէ թագտիմ օլունմուշ տըր: Պապէլ նամ-
զէտլէրտէն իքիսի Պէլճիգալ, իքիսի Հօլան-
տալը վէ պիրի Նօրվէլլի տիր: Ինչպու նամ-
զէտլէրտէն իքիսինին ինթիխապըլա տէվլէթ-
լէրէ թէպլիլինէ ախտ մուամէլէ պիր գալ
կիւնէ գատար իյֆա էիտլէճէք տիր: — Ենի
ինթիխապ օլունման Բաղաֆալան Ժողով Ատալիյէ
նէզարէթի թարաֆընտան ըէսմէն թաստիգ օ-
լունմուշ տըր: Տօգ. Գ. Դաւիթեան Ատենա-
պետ ինթիխապ օլունմուշ տըր: Բաղաֆալան
Ժողով Միլլի մէսէլէլէրտէ քէնտինին թագիպ
էտէճէյի մէսլէքէ տաիր Ազգ. Ժողովտա պիր
պէյաննամէ գրաաթ էլլէյիպ իթիմատ ըէյի
թալէպ էտէճէք տիր: — Ապրիլ 20տէ Սիստէ
Միլլուն թագտիսի մէրասիմի իճրա օլունմաճազ
տըր: — Մէհքէմէ ի թէմիլզ ազասընտան Գափ-
րիէլ էֆ. Նէտէրճան միւլաթէլա օլտուզու
խաթալըլընտան ըիհայապ օլամայարազ վէ-

Ֆաթ էթմիշ տիր: Միւթէվէֆֆա տէվր ի իս-
թիպատատաւ առախիւսդիյէ մէմուրիյէթլէրինտէ
պուլունմուշ վէ քէնախին իէմիզ սիյրէթ վէ
միլլէթփէրլէրլիյր իլէ իէմէյուշ էթմիշ տիր:
Պիթլիս վազըսը միւնասիպէթիյլէ Առաջնորդ
Սուրէն վարդապետ կիւնիւ կիւնիւնէ փաթրիզ-
խանէյէ թէլէղրաֆլար չէքէրէք ահվալ հագ-
գընտա մալլւմաթ վէրմիշ տիր: փաթրիզ էֆ.
տախի մէզքիւր վազըս միւնասիպէթիյլէ միւ-
քէրէրէն Տախիլիյէ նազըրը Թալէաթ պէյ ի-
լէ միւլազաթ էտէրէք էրմէնիլէրին էմիլիյէթի
իլիւն թէսապիր ի լազըմէ իթթիխազընը թա-
լէպ էթմիշ տիր: Քէզա մէզքիւր հատիսէ միւ-
նասիպէթիյլէ Խարանպօր վէ Թախիլիզաթ
լարը մուխապիլլէրի փաթրիզ էֆ. իլէ միւլա-
զաթ էտիպ միւլարիլէյին պէյանաթընը զա-
ղէթալարընա տէրմ էթմիշ տիրէր:—Ազաւա-
նաւս զաղէթաթը հիւքիւմէթ թարաֆընտան
թաթիլ օլունմուշ տըր: — Լիվրփուլուն
ուսուրը սըհիյէ նազըրը Տօդ. Հօփ. փաթ-
րիզ էֆ. յէ իրսալ էթմիշ օլտուղու պիր մէք-
թուպլէ, Լըվրփուլաւ պուլունման էրմէնի մու-
հաճըլլէրինին սէֆալէթինէ միւլարիլէյին
տիգպաթընը ճէլպ էթմիշ տիր: Տօդ. Հօփ ան-
լէրին նէ Ամէրիգայա վէ նէ տէ Գանասայա
զապուլ օլունմաղ իտիքլէրինի պէյան էթ-
տիքսէն սօնրա, Մարսիլիս սըմսարլարընը
եափտըզլարը ինթիքեարտան պահս վէ մու-
հաճըլլէթ ազընթընը քէսմէք իլիւն լազըմ
կէլէն վէսաթիթի իթթիխազ էթմէրինի թէմէն-
նի էթմիշ տիր:

Փ Ր Օ. Ճ Է Մ Ա Ա Թ Ը

Հայ Առեւ. ճէմաթլարա տապատար օլան
իքի եթթիմխանէլէրի, Ըանի Պրուսա վէ Այն-
թապ Որքանոցլարընը հէր սէնէ քիլիսէլէրիմիզ
Զաւիկ միւնասիպէթիյլէ զիքը էտիպ, օ կիւ-
նիւն իպատէթ խըսմէթլէրինտէ անլէր իլիւն
խանէ ճէմ էտէրլէր: Պու իքի միւլէսսէտաթ
տախի կիւզէլ իլլէյիպ միլլէթիմիզին էյթմաթնա
իֆա ի խըսմէթ էտիյօրլար: Իւմիս էտէրիզ
քի պու սէնէ տախի քիլիսէլէր աշի սուրէթլէ
քէնտի եէտ ի մուսվէնէթլէրինի պու միւլէսսէ-
սէլէրէ ուզատըպ տախի իանէլէրիլէ անլէրին
հէլէթ ի խտարէլէրինի թէլլիզ վէ թէլլիզ էտէր-
լէր:— Կէլէն հաֆթա ձիւմա կիւնիւ էօյլէտէն
սօնրա Պէյօլլունտա Ս. Երրորդաթիւն քիլիսէ-
սինտէ վէրիլէն զօնսէրթ մուվաֆֆազ պիր
սուրէթտէ իճրա էտիլմիշ տիր: — Մարաշ

Փրօթէսթանթ ճէմաթլունտան միւլազըմ Յով-
հաննէս էֆ. Ամիրալեան՝ պու կիւնլէրաէ պիր
զալ կիւն տէվամ էտէն խասթալըզտան վէ-
ֆաթ էթմիշ տիր: Ճէնաղէսի Կիւլհանէ խաս-
թախանէսինալն Մայր Եկեղիցիյէ նապլ օլուն-
մուշ օլուպ, օրատա ապէր վէ զապլիթ րէ-
ֆիպլէրինալն վէ տօթ վէ հէմէհրիլէրինտէն
իպարէթ պիր իզտիւնամ հուզուրընտա մէրա-
սիմ ի բուհանիյէ իճրա էտիլմիշ վէ օրատան
Շիշլիտէքի էրմէնի մէզարիսթանա նապլ էտի-
լէրէք Պատ. Կ. Իսթանպուլեանըն աախի խըս-
մէթէ իլլիթաքըլա ճէնէտի արատա սէֆն է-
տիլմիշ տիր: — Այնթապ զօլէճիլտէ Սուսուֆը
Ալլիյէ թէլլիլինէ տաթը իրատէ ի մէնիյէ սա-
տըր օլունմուշ օլուպ, պու խուսուսաւ մահալլի
հիւքիւմէթտէն զօլէճէ րէսմի թէպլիզաթ իճրա
օլունմուշ տըր: Պէյլէճէ Մ. Թ. զօլէճ Մէքթէդ ի
Ալլի եանի տարիւլֆիւնուն մէվիլիլի ինրազ էյ-
լէմիշ տիր: — Պու սէնէ Կիլիկիա յիթթի-
հատ մէճիլտի Այնթապտա ինիպտա էտէճէք
տիր: [Դափազաթի իլանա պադ] — Հալէպ
Ինճիլի քիլիսանըն պատընլար Զանալիւրաց
ընկիւրաթիւնըն թէրթիպ էյլէտիքլէրի պիր
փազարտա 100 Օսմ. լիրա քեար հասըլ օ-
լուպ պու մէպլաղ քիլիսէ պինասընա թախ-
սիս էտիլմիշ տիր:— Պօթթօտա մուգիմ Տօդ. Տի-
մոթէսու Թաթիլիսեան Մարա 14տէ սաթլըճան
թէթինտէն վէֆաթ էթմիշ տիր: Միւթէվէֆ-
ֆա Անթաքեալը օլուպ, Ամէրիգատա թէպա-
պէթ թահսիլ էթմիշ վէ Պօթթօտա եէրլէյմիշ
օլարապ 19 սէնէտէն պէրու օ թարաֆլարտա
պուլունման Շարգըլար արասընտա իճրա ի թէ-
պապէթ էյլէմիշ վէ չէն վէ ֆէտաքեար թա-
պիաթըլա քէնտինի թանըյանլարա սէվիլլիւ
օլունմուշ տըր: Կէրիտէ Ամէրիգալը զէվէճէսիլլէ 7
կալընտա պիր զղան էվլատ թէքը էյլէմիշ տիր:

Իիթ ԱՐ.— Նազարէթ էֆ. Բէճէպեան Բահիւմատա
տլըն իտիլի միւքեաթաթ իշթիրաք էտէճէք օլունլարը
տահս զիյատէ տիգպաթլա թալիպէ թէլլիզ էթմէք
էմէլլիլէ Ելք միւքեաթաթը 40 ֆրանգտոն 3 Օսմ. լիրա-
սընա վէ Երմէնի միւքեաթաթը 30 ֆրանգտոն 2 Օսմ.
լիրատընա իպլաղ էյլէմիշ տիր:

Միւսիւր ի միւսըլ վէ տախիպ ի ինթիյազ

Յ. Գ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

Կ. Վ. Մ. ԲԵԵՐԵՅԱՆ ՄԱԹ. ՊԱՍՏԵՐ

Տրխաւասք, Մահմուտ փաշա, Բիւրճի խան Նօ. 32—74.

₹.	₹.	₹.	₹.
967,665	400,000	320,311	1,000
1,642,740	30,000	378,451	"
1,671,956	10,000	417,870	"
1,707,061	"	470,064	"
113,469	2,500	487,611	"
578,400	"	498,381	"
626,801	"	585,545	"
1,213,187	"	616,418	"
1,089,487	"	652,112	"
1,954,616	"	689,407	"
109,279	2,000	723,163	"
136,737	"	737,334	"
146,307	"	919,372	"
473,597	"	1,078,804	"
483,495	"	1,102,310	"
730,298	"	1,142,668	"
919,373	"	1,176,391	"
1,108,005	"	1,382,384	"
1,438,128	"	1,538,543	"
1,516,514	"	1,596,064	"
1,658,766	"	1,628,706	"
1,846,049	"	1,702,957	"
27,570	1,000	1,736,761	"
28,933	"	1,832,656	"
118,398	"	1,949,754	"

